

Česká zemědělská univerzita v Praze

Závěrečná práce

2019

Ing. David Navrátil

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra profesního a personálního rozvoje

**Aplikace projektového vyučování v odborném
vzdělávání**

Závěrečná práce

Autor: Ing. David Navrátil

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

2019

ZADÁNÍ ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Ing. David Navrátil

Studium učitelství odborných předmětů

Název práce

Aplikace projektového vyučování v odborném vzdělávání

Název anglicky

Application of project teaching in vocational education

Cíle práce

Hlavním cílem této závěrečné práce je aplikace projektového vyučování v odborném vzdělávání, tedy vytvoření konkrétního projektu, jenž bude doplňovat a prohlubovat klasickou výuku v daném předmětu vzdělání v oboru 63 – 41 – M/01 (Ekonomika a podnikání).

Sestavení projektového vyučování sestává z několika na sebe navazujících cílů od popisu problematiky projektového vyučování, přes krátký historický vývoj této vzdělávací metody až po samotné vypracování projektu. To zahrnuje konkrétně určení harmonogramu daného aplikovaného projektu a jeho formy, ujasnění očekávaných výsledků vzdělávání a způsobu hodnocení, popis mezipředmětových vztahů a samotné zpracování projektu.

Metodika

Závěrečná práce, konkrétně literární rešerše, je vypracována za použití teoretických metod poznání, jako jsou například: analýza, specifikace, indukce a další. Tyto metody poznání jsou aplikovány na studium odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného a elektronického charakteru. Zdroje jsou vhodně doplňovány dosavadními získanými zkušenostmi.

Vlastní práce vychází z charakteristiky konkrétního projektového vyučování, jehož aplikací v odborném vzdělávání se závěrečná práce zabývá. Projekt je zpracován na základě rámcových vzdělávacích programů a reflektuje skutečnou studijní potřebu v daném školním předmětu. Jako podpora pro vytvoření projektu je využito odborných učebnic daného předmětu vzdělání a metody dotazování při konzultaci s odborným učitelem.

Doporučený rozsah práce

Dle pravidel pro psaní závěrečných prací

Klíčová slova

projektová výuka, vyučování, vzdělávání, projekt, ekonomika

Doporučené zdroje informací

KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. Teorie a praxe projektové výuky. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 160 s. ISBN 8021041420.

MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. Výukové metody. Brno: Paido, 2003, 219 s. ISBN 80-731-5039-5.

MAZÁČOVÁ, N. Možnosti a meze projektové výuky v současné škole. Metodický portál RVP [online].

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání 63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání. Praha: MŠMT, 2007

TOMKOVÁ, Anna, Jitka KAŠOVÁ, Markéta DVOŘÁKOVÁ. Učíme v projektech. Praha: Portál, 2009, 176 s. ISBN 978-80-7367-527-1.

Předpokládaný termín obhajoby

2018/19 LS – IVP

Vedoucí práce

Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra profesního a personálního rozvoje

Elektronicky schváleno dne 6. 2. 2019

Mgr. Jiří Votava, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 4. 3. 2019

Ing. Karel Němejc, Ph.D.

Pověřený ředitel

V Praze dne 10. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci na téma "Aplikace projektového vyučování v odborném vzdělávání" vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom, že na moji závěrečnou práci se vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom, že odevzdáním závěrečné práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 27. Března 2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Mgr. Jiřímu Votavovi, Ph.D. za odborné vedení při psaní závěrečné práce, metodickou pomoc a čas věnovaný konzultacím. Dále bych rád poděkoval své rodině a přítelkyni Ing. Elině Bantůkové za neustávající podporu během celého studia.

Aplikace projektového vyučování v odborném vzdělávání

Abstrakt

Závěrečná práce je zaměřena na problematiku projektového vyučování v odborném vzdělávání, a to z pohledu teoretického poznání i praktického přístupu. Koncepce celé práce je směřována k představení detailní přípravy konkrétního projektu.

Teoretická část se věnuje historickému vývoji projektového vyučování od jeho počátků až po současnou podobu. Vysvětluje klíčové pojmy, představuje hlavní výhody a nevýhody, dále také předkládá detailní dělení projektů dle různých kritérií. Důležitou částí je popis jednotlivých fází projektu, které jsou následně v praktické části zpracovány při jeho tvorbě. Na závěr teoretické části je přiblížen obor vzdělávání, ve kterém dojde k aplikaci projektového vyučování.

V praktické části jsou zjištěné teoretické poznatky aplikovány na navržený projekt na téma Základy řízení podniku, který je určen k realizaci studentů středních odborných škol ve čtvrtém ročníku. Navržený projekt poukazuje na vhodné využití výuky cizích jazyků při tvorbě projektů. Průběh projektu je vypracován od motivace a plánování, přes jeho realizační fázi, prezentaci až po závěrečnou reflexi a hodnocení projektu. Součástí fáze hodnocení projektu byla stanovena škála hodnocení, podle které mohou být realizované projekty studentů hodnoceny vyučujícím. Kromě samotného detailního zpracování jednotlivých fází projektu, jsou zde také rozepsány výhody a nevýhody tohoto konkrétního projektu, mezipředmětové vztahy a kompetence, které žáci získají po absolvování této metody vyučování.

V poslední části závěrečné práce dochází ke zhodnocení projektového vyučování v České republice a v přílohách jsou nakonec předestřeny návrhy jednotlivých částí projektu.

Klíčová slova: projektová výuka, vyučování, vzdělávání, projekt, ekonomika

Application of project teaching in vocational education

Abstract

The final thesis is focused on the issue of project education in vocational training, from the point of view of theoretical knowledge and practical approach. The concept of the whole final thesis is aimed at introducing detailed preparation of a particular project.

The theoretical part deals with the historical development of project education from its beginnings to its present form. It explains key concepts, the main advantages and disadvantages, also presents a detailed division of projects according to various criteria. An important part is the description of the individual phases of the project, which are subsequently elaborated in the practical part during its creation. In conclusion of the theoretical part is introduced the field of education in which the application of project education is applied.

In the practical part, the theoretical findings are applied to the proposed project on the Basics of Business Management, which is designed for the realization of students of secondary vocational schools in the fourth year. The proposed project points to the appropriate use of foreign language teaching when designing projects. The course of the project is developed from motivation and planning, through its implementation phase, presentation to final reflection and project evaluation. As part of the evaluation phase of the project, range of evaluations has been defined, according to which student projects can be evaluated by teachers. Besides the detailed elaboration of the individual phases of the project, there are also described the advantages and disadvantages of this particular project, the inter-subject relations and the competences that students gain after completing this teaching method.

In the last part of the final thesis there is an evaluation of the project education in the Czech Republic and in the annexes are in the end presented the proposals of individual parts of the project.

Keywords: project teaching, teaching, education, project, economic

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	15
3.1 Definice základních pojmů	15
3.1.1 Výuka a vyučování	15
3.1.2 Projekt a projektová metoda	16
3.1.3 Projektová výuka	17
3.2 Historický vývoj projektového vyučování	18
3.3 Výhody a nevýhody projektového vyučování.....	19
3.3.1 Výhody projektového vyučování.....	19
3.3.2 Nevýhody projektového vyučování	20
3.3.3 Odstranění nedostatků.....	21
3.4 Fáze projektového vyučování	21
3.4.1 Přípravná fáze	22
3.4.2 Realizační fáze	23
3.4.3 Fáze prezentace výstupů	23
3.4.4 Fáze hodnocení	23
3.5 Typologie projektů	24
3.6 Charakteristika oboru vzdělávání: Ekonomika a podnikání	26
3.6.1 Charakteristika kurikulárních témat.....	26
3.6.2 Průřezová témata.....	28
3.6.3 Kompetence absolventa	29
4 Vlastní práce	30
4.1 Mezioborové vztahy a průřezová témata	30
4.2 Fáze projektu	31
4.2.1 Přípravná fáze	31
4.2.2 Realizační fáze	36
4.2.3 Fáze prezentace výstupů	40
4.2.4 Fáze hodnocení	43
4.3 Výhody a nevýhody stanoveného projektu	48
4.4 Získané kompetence	48
4.4.1 Klíčové kompetence	49
4.4.2 Odborné kompetence	49

5 Závěr	51
6 Seznam použitých zdrojů	52
6.1 Literární zdroje	52
6.2 Internetové zdroje.....	53
7 Přílohy	54

Seznam tabulek

Tabulka 1: Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání.....	28
Tabulka 2: Souhrn informací o projektu (přípravná fáze)	32
Tabulka 3: Rozvržení výuky 13. týdne projektu.....	40
Tabulka 4: Druhy prezentací.....	41
Tabulka 5: Rozvržení času pro prezentační hodiny	42
Tabulka 6: Shrnutí nejdůležitějších informací třetí fáze.....	43
Tabulka 7: Shrnutí nejdůležitějších informací čtvrté fáze	47

Seznam příloh

Příloha 1: Příklad účetních operací	54
Příloha 2: Kalkulace ceny	55
Příloha 3: Zadání a vzor výpočtu odpisů	56
Příloha 4: Zadání a výpočet mezd.....	57
Příloha 5: Finanční analýza.....	58
Příloha 6: Anglická slovní zásoba z ekonomické a účetní oblasti	59
Příloha 7: Ukázka myšlenkové mapy.....	64
Příloha 8: Ukázka posteru	65
Příloha 9: Osnova projektu (ekonomická část).....	66

1 Úvod

Již téměř celé století je součástí klasické výuky i vyučování projektové. Možná by se dalo říci, že není její součástí jako spíše jejím doplněním či nahrazením, a to podle konkrétního představitele této vzdělávací metody.

Ať je inklinováno k té nebo oné variantě, pravdou je, že s rostoucím zájmem o vývoj jedince jako individuality, který je středem vzdělávacího procesu, roste i význam projektového vyučování, které umožňuje tyto jedinečné individuální schopnosti a dovednosti žáka plně rozvinout a přiblížit teoretické vzdělání praktickému životu.

V době obměny tradiční formy vzdělávání, kdy do popředí vystupují nové (alternativní) výukové metody, dochází i k rozšíření debat právě o zavedení projektového vyučování.

S rozvojem moderních technologií poté dochází i k rozšíření možností projektů, které by měly při zpracování zahrnovat i digitální složku. Díky tomu žáci souběžně s vypracováním projektu naučí využívat moderní techniku k práci, což je dnes důležitým faktorem na trhu práce. Ostatně je tento směr vzdělání zakořeněn také v průřezovém tématu „Informační a komunikační technologie“.

I s rostoucí důležitostí a oblibou této metody, se ovšem mnoho pedagogů projektům vyhýbá, a to zejména z důvodu vysokých časových nároků na přípravu a organizaci. Leckdy se také stává, že učitelé do výuky zařazují „projekty“, jejichž jediným záměrem je vyplnění časového prostoru. To je ve výsledku škoda nejen pro žáky, kteří tak nemají možnost vymanit se ze školního stereotypu, ale také pro učitele, který tak neobohatí svůj pedagogický repertoár a nepozná osobnosti svých žáků ze všech úhlů pohledu.

I když má projektové vyučování svá úskalí, kterým se ale dá detailní přípravou vyhnout, lze při využití této metody pozorovat mnoho pozitiv, a to hlavně pro žáky, kteří jsou, jak již bylo řečeno, centrem vzdělávání a naší budoucností.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této závěrečné práce je aplikace projektového vyučování v odborném vzdělávání, tedy vytvoření konkrétního projektu, jenž bude doplňovat a prohlubovat klasickou výuku v daném předmětu vzdělání. Aplikace je demonstrována na ukázkové škole, jež poskytuje vzdělání v oboru 63 – 41 – M/01 (Ekonomika a podnikání).

Sestavení projektového vyučování sestává z několika na sebe navazujících cílů. Prvním z nich je uvedení do problematiky projektového vyučování, a to z pohledu metodologického zařazení, historického vývoje a seznámení budoucího pedagoga s podstatnými aspekty projektů.

Dalším dílčím cílem je určení harmonogramu daného aplikovaného projektu a jeho formy, ujasnění očekávaných výsledků vzdělávání a způsobu hodnocení, popis mezipředmětových vztahů a samotné zpracování projektu.

Veškeré tyto kroky mají za následek vytvoření aplikovatelného projektového vyučování, které rozšíří volbu pro výuku daného předmětu vzdělání.

2.2 Metodika

Závěrečná práce, konkrétně literární rešerše, je zhotovena za použití teoretických metod poznání, jako je například specifikace či indukce. Prvotní metodou poznání, která je aplikována na zpracování teoretických poznatků, je analýza, pomocí které dochází k rozložení celku na části. Na tyto dílčí části je poté aplikována zmíněná metoda specifikace a indukce.

Metody poznání jsou aplikovány na studium odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného a elektronického charakteru. Zdroje jsou vhodně doplňovány dosavadními získanými zkušenostmi.

Vlastní práce vychází z teoretických poznatků, stanovených cílů práce a charakteristiky konkrétního projektového vyučování, jehož aplikací v odborném vzdělávání se závěrečná práce zabývá.

Projekt je zpracován na základě Rámcových vzdělávacích programů a reflektuje skutečnou studijní potřebu v daném školním předmětu. Jako podpora pro vytvoření projektu je využito odborných učebnic daného předmětu vzdělání a metody dotazování při konzultaci s odborným učitelem.

3 Teoretická východiska

Literární rešerše je vzhledem do problematiky projektového vyučování. Zabývá se především rozlišením jednotlivých pojmů, představením této výukové metody v průběhu času a stanovením průběhu projektu. Dále jsou představeny výhody a nevýhody využití projektů a nastínění jejich rozdělení dle různých specifikací.

3.1 Definice základních pojmů

Ačkoliv, nebo možná díky tomu, že projektové vyučování, je výukovou metodou relativně novou, můžeme se setkat s celou řadou definic na téma „co je projektové vyučování“. Nelze tedy samostatně mluvit o projektovém vyučování bez znalosti souvisejících činností, jež jsou jeho základem.

3.1.1 Výuka a vyučování

Mezi vyučováním a výukou lze dohledat určité rozdíly dle toho, jak jsou tyto pojmy chápány v pedagogickém procesu. I když se v obecném smyslu používají jako synonyma, v odborné literatuře a v samotné pedagogické praxi zastupují odlišné činnosti.

Vyučování

Lze chápat jako proces, při kterém pedagog účelně působí na žáky s cílem rozvinutí znalostí, dovedností, postupů a kompetencí. Pod spojením slov „účelné působení“ si můžeme představit poskytování takových podnětů, a situací s tím spojených, které mají návaznost k probíranému učivu a souběžně s tím také aktivují u žáků proces učení. Pro vyučovací proces je typická cílevědomost, plánovitost a systematičnost (Grecmanová, Holoušová, Urbanovská, 2002).

Při vyučování můžeme identifikovat dvě strany, které se tohoto procesu účastní. Jak bylo zmíněno, jedná se o učitele a žáka, respektive žáky, přičemž každý z nich má své specifické úkoly. Od učitele se očekává, že bude vést vyučovací proces takovým způsobem, aby se žák aktivně učil. Od žáka se očekává, že se bude učit (Průcha, 2009).

Výuka

Rozdíl mezi vyučováním a výukou je v širší vymezení jednotlivých činností, kdy je výuka chápána jako komplexnější forma vzdělávání a je během ní prostor právě

k vyučování. Důležitá je pro výuku vzájemná součinnost pedagoga a žáka a také interakce žáků mezi sebou. Výstupem výuky je poté změna v osobnosti žáka (Skalková, 2007).

Výuka v sobě kromě procesu vyučování zahrnuje také cíle, obsah, podmínky a prostředky výuky (Průcha, 2009).

3.1.2 Projekt a projektová metoda

Stejně jako v předešlém případě, tak i zde je nutné rozlišit pojmy projekt a projektová metoda, jelikož se nejedná o synonyma, ale o pojmy rozdílné, které jsou ovšem spolu propojené.

Projekt

Definicí pojmu projekt existuje velmi mnoho. Každá literatura vnímá projekt trochu odlišně ve smyslu šíře jeho záběru, činností s tím spojených a rozsahem očekávaných výsledků. Jádro definicí ovšem zůstává vždy stejné, alespoň ve významu.

Dle jedné z těchto definic lze projekt chápat jako vícero problému či úkolů, které žák vlastní činností řeší s vidinou dosažení stanoveného cíle, přičemž za zdárné ukončení projektu nese žák plnou odpovědnost. Autorem projektu je tedy žák a pedagog se ocitá v pozici průvodce či konzultanta (Kratochvílová, 2006).

Problém či úkol, který projekt řeší, by měl vycházet ze současné reality a praktického upotřebení v životě a vést k vytvoření adekvátního produktu takovým způsobem, aby se s výsledky projektu žák identifikoval (Maňák, Švec, 2003).

Projektová metoda

Patří mezi komplexní výukové metody, to znamená, že je vždy potřeba propojit vícero prvků didaktického systému. Konkrétně se může jednat o kombinaci metod, forem výuky, také prostředků a dalších, a to takovým způsobem, aby bylo dosaženo adekvátních cílů výchovy a vzdělávání (Maňák, Švec, 2003).

Při této vyučovací metodě jsou žáci řízeni, aby individuálně zpracovávali zadané projekty a získali tak zkušenosti z praktických činností (Průcha, Walterová, Mareš, 2003).

Během uskutečňování projektových metod je primární snahou docílit toho, aby dané činnosti vedly ke konkrétnímu cíli a smyslu projektu, jenž je v dostatečné hloubce definován na samotném začátku. Naopak, následné činnosti, které vedou ke splnění úkolu, by měly být podnětem samotných žáků a měly by se projevovat ad hoc (Kratochvílova, 2006).

3.1.3 Projektová výuka

Spojením předchozích pojmů můžeme dosáhnout základní definice projektového vyučování, která říká, že jde o výuku založenou na projektové metodě (Kratochvílová, 2006).

Obecně lze říci, že je projektové vyučování, v porovnání například s frontální výukou, mnohem komplexnější, jelikož je nutné použít různé metody učení, je složeno z vícera fází a je vhodné, aby spojovalo učební látku z různých předmětů (Grecmanová, Urbanovská, 1997).

Dalším rozdílem je, v porovnání s klasickou frontální výukou, že projektové vyučování se nesnaží naučit velké množství učiva v krátkém čase, ale utvářet osobnost žáků ve více rovinách a propojit vzdělávání s reálným životem (Šimoník, 1997).

Projektová výuka jako komplexní souhrn několika činností a cílů, dokáže v jednotném konceptu rozvíjet jak odborné vědomosti, tak i dovednosti a kompetence. Navíc použitím mezipředmětových vztahů, kdy projektové vyučování, obsahuje dílčí úkony nejen z hlavního předmětu, ale také z dalších souvisejících, docílíme spojení a praktického porozumění na první pohled odlišných znalostí (Tomková, 2009).

Již při samotném plánování projektového vyučování, je nutné si rozmyslet, jakým způsobem bude probíhat hodnocení. Nejde ovšem jen o hodnocení „splnil – nesplnil“, ale především o hodnocení celého procesu, tedy to, jak žák pracoval, jak chápe danou problematiku, a podobně. Zároveň by mělo dojít i k učitelově sebereflexi či k samotnému hodnocení žáků, aby se ověřilo, zda a na kolik byl projekt úspěšný, jaký byl jeho přínos pro žáky a podobně (Kratochvílová, 2006).

Dle délky potřebné ke zpracování zadaných činností, tedy dle toho, jak dlouho projektové vyučování probíhá, můžeme mluvit například o projektových dnech či týdnech. Z obecného hlediska můžeme tedy projektové vyučování rozdělit na krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé a mimořádně dlouhé (Maňák, Švec, 2003).

Kromě času potřebného pro vypracování a hodnocení je také nutné stanovit rozsah projektu, jeho cíle, načasovat vhodnost tématu vzhledem k probírané učební látce a v neposlední řadě také jak namotivovat žáky, aby se s vypracováním sžili a zvýšil se tak přínos celého projektového vyučování (Kratochvílová, 2006).

3.2 Historický vývoj projektového vyučování

Prvotní myšlenky na zavedení projektového vyučování do vzdělávacího systému se nedatují pouze od 20. století. První tendence o změnu stylu výuky můžeme najít již v dílech Aristotela či Platóna. V pozdějších dobách tuto metodu prosazoval i Jan Ámos Komenský či Jean Jacque Rousseau (Jezberová, 2011).

Opravdový vzestup debat o projektovém vyučování ovšem nastal až na počátku 20. století s příchodem pragmatické pedagogiky, jejímiž hlavními představiteli jsou John Dewey a jeho žák William Heard Kilpatrick (Jezberová, 2011).

Stoupenci pragmatické pedagogiky kritizovali tak zvanou Herbartovskou školu, ve které nebyl brán zřetel na žáka a jeho potřeby či možnosti a ten byl nucen se učit způsobem memorizování všeho, co pedagog ve třídě přednesl. Tento styl nedbal o to, zda žák látce rozumí, ale jestli ji umí odříkat. Pragmatičtí pedagogové oponovali tím, že pro rozvoj dítěte je nutné, aby byla výuka koncipována jako postupné řešení problémů a aby centrem vzdělávání bylo postavení dítěte, jeho individualita a snaha o rozvoj jeho potenciálu (Tomková, Kašová, Dvořáková, 2009).

Podle myšlenek Johna Deweyho je nutné propojovat vzdělání s praktickým životem, tedy s problémy, na které žáci běžně narazí. Pro žáky je tedy vhodné, aby nové zkušenosti získávali praxí. Nejde ovšem o jakoukoli praxi, ale přesněji o takovou, během níž děláme něco nového. Důležité ale je, že i tato nová činnost je dostatečně spjata s něčím, co už žák umí a zná. Deweyho myšlenky dále rozvedl jeho žák Kilpatrick, který navrhoval veškerou učební látku koncentrovat do projektů, přičemž se více než vzdělání dětí zaměřoval na rozvoj jejich osobností (Tomková, Kašová, Dvořáková, 2009).

Do české pedagogiky přenesl myšlenky projektového vyučování (pomineme-li zmíněného Komenského) Václav Příhoda, Rudolf Žanta či Jan Uher a další. Všichni tyto propagátoři projektového vyučování hlásali, v souladu s rétorikou svých amerických kolegů, důraz na individualitu dítěte a nutnost samočinnosti žáka (Kratochvílová 2006).

Po mnohých pokusech o reformu českého školství, bylo povoleno zakládání pokusných škol, které byly stavebním kamenem pro rozvoj projektového vyučování (Kratochvílová, 2006).

Po první vlně úspěchů projektového vyučování dochází v Čechách, potažmo i ve světě, k ochlazení prvotního nadšení, kdy v našich rovinách tato skutečnost byla zapříčiněna druhou světovou válkou a změnou režimu. Dokonce i „zakladatel“ pragmatické pedagogiky koriguje své myšlenky a připouští, že zavedením pouze

projektového vyučování dostávají žáci přílišnou svobodu a tím se samozřejmě i stěžuje role a postavení pedagoga ve třídě (Projektová výuka, 2009).

K obnovení myšlenky projektového vyučování dochází v Čechách v 90. letech. Mimo jiné jsou zakládány i alternativní školy (např. Montessori, aj.), které více než klasické školství využívají pozitiv projektových prací. Dalším zlomem byl rok 2004, kdy došlo k legislativnímu schválení alternativních forem vzdělávání (Kratochvílova 2006).

S rostoucí oblibou této metody vzdělávání roste i počet odborných publikací na toto téma. Také můžeme evidovat vznik odborných webů s touto tematikou, např. projektovavyuka.cz nebo projektovevyucovani.cz).

3.3 Výhody a nevýhody projektového vyučování

Metoda projektového vyučování, ačkoliv se stává čím dál tím více oblíbenou, stále naráží na kritiku, která upozorňuje na její nedostatky. Před jejím použitím je tedy nutné nejenom znát pozitiva této metody, ale i její úskalí, abychom věděli jakých problémů se vyvarovat.

Na výhody a nevýhody se může nahlížet dle různých hledisek, podle toho na koho nebo na co působí. Z tohoto pohledu můžeme rozlišit výhody a nevýhody z hlediska procesu učení, žáka, učitele nebo školy jako instituce. U každé této kategorie můžeme sledovat odlišné výhody a nevýhody. Následující část bude ovšem věnována hlavně pohledu z hlediska žáka, jelikož žák je subjekt, který je centrem vzdělávání a učitele, který je průvodcem vzdělávání.

3.3.1 Výhody projektového vyučování

Hlavní výhoda projektového vyučování souvisí se samotným vznikem této vyučovací metody, a to propojení teoretických poznatků s reálným životem. A nejde pouze o to přenést tyto teoretické znalosti do běžné praxe, ale zároveň zadaný projekt vypracovat postupem, který budou žáci uplatňovat během celého profesního života (Mazáčová, 2010).

Při vyhotovení projektů si musí žáci určit priority, naplánovat své činnosti, aby na sebe logicky navazovaly a rozhodovat se. Při těchto činnostech mimoděk dochází k propojování poznatků nabytých v různých vyučovacích předmětech, a také s reálným chováním v poškolském pracovním životě (Mazáčová, 2010).

Mimo samotného propojení s realitou a využití mezipředmětových vztahů dochází také k posílení týmové práce (za předpokladu týmového projektu). Při práci v týmu

dochází ke zlepšení komunikačních schopností a zapojení i jinak nemluvných žáků. Spolupracující jsou pro zdárné vyřešení projektu nuceni spolupracovat a respektovat názory všech členů pracovní skupiny a zároveň se naučit nalézat kompromisní řešení (Mazáčová, 2010).

Týmová práce má oproti individuálnímu projektu výhodu také v tom, že každý žák se v dané pracovní skupině najde svou přirozenou roli. To znamená, že v každé skupině někdo převezme roli organizátora, další kreativce, apod. To že se žáci mohou v rámci skupinové práce více uvolnit než při běžné výuce a soustředit se na své vrozené schopnosti aniž by to mělo negativní důsledky (při absenci organizačních schopností se žák může soustředit na své kreativní schopnosti s klidným vědomím, že organizace převezme jiný člen skupiny) má za následek, že dochází k posílení a rozvoji těchto přirozených schopností dítěte a žák se tak může vyprofilovat k budoucímu profesnímu zařazení, které mu bude vyhovovat a ve kterém bude vynikat (Mazáčová, 2010).

Žáci se také učí samostatnosti. Role učitele je v tomto případě omezená a iniciativu přebírají právě žáci, přičemž pedagog plní roli jakéhosi rádce či průvodce, kdy hlavní nosná práce spočívá na žácích (Mazáčová, 2010).

Jako poslední ovšem neméně důležitou výhodou je naučení se kritickému myšlení. V případě hodnocení projektů jak svých, tak ostatních skupin, se musí žák zamyslet, zda bylo postupováno správně při řešení zadaného projektu, zda výstupy dávají smysl a jsou zpracována na patričné úrovni. To také posiluje samotný pocit zodpovědnosti za vykonanou práci (Mazáčová, 2010).

3.3.2 Nevýhody projektového vyučování

Úskalí, která se k projektovému vyučování pojí, jsou sice zastoupena méně než výhody, ale je velice důležité se těmito nevýhodám vyhnout a předejít jim, aby nepřišla veškerá práce žáků a i učitele vniveč.

Hlavní nevýhodou je nedostatečná připravenost a s tím spojená nutnost dlouhé časové přípravy projektu. Jelikož je samozřejmé, že při využití projektového vyučování je žádoucí, aby tento proces byl pro žáky přínosný a kvalitní zároveň, je nutné tento proces pečlivě naplánovat. Konkrétně se jedná o samotný plán projektu, rozvržení učebního procesu, stanovení cíle, rozvržení týmů, způsob hodnocení projektu, apod. Všechny tyto části musejí na sebe navazovat a musejí být do detailu promyšleny, což ovšem pedagoga stojí spoustu úsilí i času (Mazáčová, 2010).

Dále lze zmínit, že i když je žádoucí seberealizace žáka v činnosti, která je mu blízká, je nutné koordinovat jeho práci tak, aby se účastnil i jiných činností a nerozvíjel tak pouze jednu svou dovednost. Takže i když je zaměření žáka na jednu konkrétní činnost přínosné pro něj samotného i pro práci skupiny, je úkolem učitele, aby se tento žák rozvíjel i v ostatních schopnostech a dovednostech (Mazáčová, 2010).

V průběhu zpracování projektu může dojít k nepochopení či nejasnosti v řešení daného problému, hlavně vinou špatně zvolené problematiky nebo nedostatečným vedením učitele. V takovýchto případech dochází k metodám „pokus – omyl“, které nejenže ubírají čas konstruktivním činnostem, ale také mohou vést ke ztrátě motivace žáků. V menší míře může mít toto hledání řešení i svá pozitiva, ale platí, že by takovéto případy neměly být běžné (Mazáčová, 2010).

Po skončení prací dochází k poslední fázi, kterou je hodnocení. Způsob hodnocení projektu musí být znám již před jeho začátkem. Přičemž hodnocení nemůže být pouze, zda žák či skupina žáků splnila zadaný úkol či nikoliv. Do hodnocení by se měla promítnout celá práce, která byla žákem vynaložena za celou dobu trvání projektu a musí být také zhodnocen přínos žákovi práce ve skupině (Mazáčová, 2010).

3.3.3 Odstranění nedostatků

Jelikož většina problémů může pocházet z nedokonalé přípravy jak učitelů, tak i žáků, mělo by docházet k řízené profesní přípravě pedagogů. Nevýhody projektového vyučování se dají například eliminovat i použitím jiných vyučovacích metod a také tím, že budou vytvořeny takové podmínky, které umožní úspěšné fungování projektového vyučování (Kratochvílová, 2006).

Těmito podmínkami může být kvalitní profesní příprava, podpora vedení školy, pečlivá příprava pedagoga, materiální a prostorové zajištění, výměna zkušeností, zájem dětí či nadšení a vlastní přesvědčení učitele (Kratochvílová, 2006).

3.4 Fáze projektového vyučování

Napříč literaturou zabývající se touto problematikou můžeme narazit na velice podobné dělení fází projektů. Tyto fáze jsou převážně rozlišovány na čtyři etapy a jednotliví autoři se liší například v názvech daných fází či v šíři činností, které zahrnují. Obecně se ovšem vždy jedná o víceméně stejné činnosti. Pro tuto chvíli budeme vycházet z členění na fázi přípravnou, realizační, prezentace výstupů a hodnocení.

Na úplném začátku přípravy projektu je zapotřebí, aby žáci, kteří se ho budou účastnit, již měli potřebné znalosti a dovednosti, aby zadaný problém byli schopni vyřešit. A to nejenom znalosti teoretické z daného vyučovacího předmětu, ale také znalosti práce s projekty. Z tohoto důvodu je zapotřebí na práci s projekty žáky postupně připravovat, a to z hlediska samostatnosti žáků při práci s nimi a z hlediska náročnosti jejich zpracování (Kratochvílová, 2006).

3.4.1 Přípravná fáze

Když jsou žáci již připraveni, jak znalostmi, tak i schopnostmi, k samostatnému zpracování projektu, může se přistoupit k jeho zařazení do výuky.

Nejprve je nutné definovat úkol neboli problém, který má být vyřešen. Je i důležité se zamyslet nad vhodností dané problematiky ve vztahu k obsahu učiva a k osobnostem všech žáků (Kratochvílová, 2006).

Zadání projektu nemusí vycházet pouze od učitele, ale také, což bývá i doporučováno, od samotných žáků. Návrhy žáků mohou vycházet například z brainstormingu neboli burzy nápadů. Jejich návrhy mohou být podnětem ke konečnému stanovení řešeného problému učitelem (Kratochvílová, 2006).

Vyslechnout návrhy žáků a přizpůsobit jim konečné znění projektu je důležité zejména z důvodu potřeby, aby žáci rozuměli a chápali řešenou problematiku. Aby viděli smysl ve zpracování projektu, což znamená, vědět, k čemu jim jeho vypracování bude sloužit. Dále musí žáci vědět, co bude jeho výstupem. Vše dohromady slouží k vnitřní motivaci žáka k vypracování projektu (Kratochvílová, 2006).

Součástí příprav je také naplánování finální podoby projektu, to znamená, v jaké formě má být zpracován, případně jak má být prezentován vůči okolí. Před finalizací je nutné stanovit i časový harmonogram vypracování projektu, tedy po jaké časové období a s jakým průběhem (nepřetržitě, po částech) bude probíhat (Kratochvílová, 2006).

Pedagog musí naplánovat i prostorové a materiálové vybavení, v případě mezipředmětových vztahů se domluvit s ostatními pedagogickými pracovníky. A v neposlední řadě také stanovit formu hodnocení. Žáci by měli vědět, kdy a za co budou klasifikováni, zda v průběhu zpracování nebo až při prezentaci projektu a zda se hodnocení bude týkat až celkového výsledku nebo více záležitostí (Kratochvílová, 2006).

3.4.2 Realizační fáze

V této fázi dochází k vlastnímu zpracování zadaného projektu. Žáci ve větší míře pracují bez pomoci učitele. Dochází ke sběru podkladů a jejich zpracování. Žáci pracují kolektivně a dochází k cílenému rozvoji komunikačních a jiných dovedností (viz kapitola 3.3.1). Cílem těchto prací je zpracování projektu k jeho kýženému cíli. Jde o naplnění stanoveného plánu prací (Maňák, Švec, 2003).

Učitel v této fázi ustupuje do pozadí a přijímá roli průvodce či poradce, který žákům radí v případě nejasností při řešení problému, motivuje je a podporuje. Přímo zasahovat do jejich práce ovšem může jen proto, aby se žáci příliš neodchýlili od stanoveného záměru. Pedagog také sleduje jakým způsobem je prováděna kolektivní práce, zda se všichni žáci rovnoměrně zapojují do činnosti skupiny a podobně (Maňák, Švec, 2003).

V této fázi je usměrňování prací učitelem důležité zejména z hlediska budoucího vyhodnocení. Pedagog by měl při realizaci upozornit na chyby a pomoci je eliminovat. Nesmí tyto skutečnosti zmínit až v samotné závěrečné fázi (Maňák, Švec, 2003).

3.4.3 Fáze prezentace výstupů

Po ukončení fáze realizace, tedy po zpracování zadaného projektu, nadchází čas pro prezentaci zjištěných výsledků. Tímto způsobem dochází k posílení schopnosti předat zjištěné informace nezúčastněným osobám. Navíc skutečnost, že budou výstupy z projektu představeny širšímu posluchačstvu, posiluje pocit odpovědnosti za dobře odvedenou práci, který se umocňuje, pokud byla realizace i prezentace úspěšná (Kratochvílová, 2006).

Existují různé formy prezentace výstupů, přičemž se některé tyto formy mohou kombinovat či doplňovat. Jedním ze způsobů prezentace je písemná forma (např. poster). Dalším způsobem je ústní prezentace s kombinací vizuálních prvků (např. prezentace v softwarovém programu powerpoint). V případě, že výstupem projektu je hmotný produkt (např. socha), je vhodným způsobem prezentace výstupů výstava (Kratochvílová, 2006).

3.4.4 Fáze hodnocení

Od začátku fáze realizace nastává také fáze hodnocení, která tak postupuje celý proces projektového vyučování. Hodnotí se nejen celkové zpracování projektu a splnění stanoveného cíle, ale i práce na dílčích úkonech. Součástí hodnocení může být i množství a kvalita použitých zdrojů či porozumění problematice, a jiné. Veškeré hodnocení by ovšem mělo vycházet z předem stanoveného systému hodnocení (Maňák, Švec, 2003).

Nehodnotí se ovšem pouze práce žáků, ale mělo by také dojít na hodnocení činnosti pedagoga, a to jako sebereflexe i jako hodnocení ze strany zúčastněných, tedy žáků. Cílem je zjistit jestli projekt splnil očekávané cíle, a zda žákům metoda projektového vyučování vyhovovala. Tato zpětná vazba slouží pro zlepšení budoucího projektového vyučování i samotné práce pedagoga (Maňák, Švec, 2003).

3.5 Typologie projektů

Stejně jako fáze projektu, tak i jejich rozdělení se v různé literatuře liší dle toho, kterým dělicím kritériím dával autor přednost. Typologie projektů procházela úpravou společně s tím, jak se projektové vyučování během let vyvíjelo.

Jako příklad lze uvést rozdělení dle *navrhovatele*, a to na spontánní, umělé a jejich kombinaci. Tyto projekty se liší v tom, že v prvním případě vychází projekty z potřeb a zájmů dětí, kdežto v druhém případě je projekt uměle vzniklý na popud učitele. Dalším třídícím hlediskem je *místo*, dle kterého jsou projekty domácí, školní nebo kombinované. Podle *času*, který je potřebný ke zpracování můžeme projekty rozdělit na krátkodobé (nejvýše jednodenní projekt, mnohdy ale jen několikahodinový), střednědobé (trvání nejvýše týden) a dlouhodobé (v období jednoho až čtyř týdnů). Vedle tohoto časového rozdělení můžeme mít i projekty tzv. „mimořádně dlouhé“, které probíhají paralelně s obvyklou výukou. Dle *velikosti* na malé a velké vzhledem k rozsahu výstupu (např. vytvoření posteru versus vytvoření školního časopisu) a nakonec podle *počtu žáků* na individuální a kolektivní (Valenta, 1993).

Dále by se projekty daly rozdělit i dle *způsobu organizace* na jednopředmětové a víceředmětové, a to podle toho do kolika předmětů daný projekt bude zasahovat. Podle *informačních zdrojů* na volné (informace získávají žáci sami), vázané (materiály jsou poskytnuty pedagogem) a jejich vzájemná kombinace. A nakonec možná nejdůležitější hledisko *účelu projektu*, které rozlišuje projekty na problémové, konstruktivní, hodnotící, směřující k estetické zkušenosti a směřující k získání dovednosti (Kratochvílová, 2009).

Přehledné rozdělení projektů dle jednotlivých kritérií vypadá následovně:

- Dle navrhovatele
  - spontánní
  - umělé
  - kombinace obou typů

- Dle místa
  - domácí
  - školní
  - kombinace obou typů
- Dle času
  - krátkodobé
  - střednědobé
  - dlouhodobé
  - mimořádně dlouhé
- Dle velikosti
  - malé
  - velké
- Dle počtu žáků
  - individuální
  - kolektivní
- Dle způsobu organizace
  - jednopředmětové
  - víceředmětové
- Dle informačních zdrojů
  - volné
  - vázané
  - kombinace obou typů
- Dle účelu projektu
  - problémové
  - konstruktivní
  - hodnotící
  - směřující k estetické zkušenosti
  - směřující k získání dovednosti

(Valenta, 1993 a Kratochvílová, 2009)

3.6 Charakteristika oboru vzdělávání: Ekonomika a podnikání

Rámcový vzdělávací program (dále jen „RVP“) charakterizuje obor „ekonomika a podnikání“, stanovuje kompetence, které student získá po absolvování středoškolského vzdělání v tomto oboru a vymezuje okruh učiva, tzv. kurikulární rámec, a navazující průřezová témata. Školy mají povinnost své školní vzdělávací programy (dále jen „ŠVP“) vypracovat na základě kurikulárního rámce stanoveného v RVP.

3.6.1 Charakteristika kurikulárních témat

Tyto rámce udávají obsah vzdělávání všeobecného i odborného. Učivo, které je na jejich základě zpracováno do ŠVP obsahuje témata ekonomického charakteru, ale také základy výroby a obchodování nebo poskytování služeb. Mezi kurikulární témata patří:

- jazykové vzdělávání a komunikace
  - výchova ke kultivovanému projevu a komunikačních schopností a jazyková příprava pro život v multikulturní společnosti
- společenskovední vzdělávání
  - příprava na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti
- přírodovědné vzdělávání
  - vede ke komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů
- estetické vzdělávání
  - přispívá ke kultivaci člověka
- vzdělávání pro zdraví
  - preventivní a aktivní péče o zdraví a bezpečnost
- vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích
  - práce s ICT prostředky
- odborné vzdělávání (viz níže)

(RVP, 2007)

V následující části budou přiblíženy pouze odborná témata, která jsou pro tento obor vzdělání, oproti jiným oborům, charakteristická.

Matematické vzdělání

Slouží k výchově člověka, který bude umět používat pokročilé matematické operace v různých situacích a vstřípit jedincovi logické uvažování (RVP, 2007).

Ekonomika

Dochází k cílenému rozvoji ekonomického myšlení na základě efektivity a hospodárnosti. Součástí výuky jsou obě oblasti ekonomiky, tedy mikroekonomie a makroekonomie. Žák získá přehled o stavu národního hospodářství a seznámí se se základním chodem podniku. Tento okruh souvisí s tématem „člověk a svět práce“ (viz níže), s okruhem účetnictví a daně a se základním finančním vzděláním (RVP, 2007).

Účetnictví a daně

Okruh účetnictví a daně rozšiřuje a doplňuje znalosti získané v okruhu ekonomiky a přináší znalost účtování a systému zdanění v České republice. Umožňuje číselně vyjádřit ekonomiku a chod podniku a pochopit principy zdanění ekonomické činnosti (RVP, 2007).

Obchodní činnost

Slouží pro poskytnutí základních dovedností a schopností, se kterými budou žáci schopni zajišťovat efektivní obchodní činnost podniku. Na tuto problematiku je v rámci tématu nahlíženo jak ze strany podniku, tak i ze strany právní úprava, která se k daným činnostem váže. Téma obsahuje také učivo marketingu (RVP, 2007).

Komunikace

V tomto tématu se žák naučí profesní komunikaci v obchodní, podnikatelské či sociální sféře, a to jak ve formě ústní, tak také písemné v českém i cizím jazyce. Jsou zde také uplatňovány psychologické aspekty komunikace (RVP, 2007).

RVP určuje minimální počet hodin, které mají být během školního roku v dané oblasti odučeny. Do jakých konkrétních vyučovacích předmětů tyto vzdělávací oblasti škola rozšíří je již součástí zpracování ŠVP.

Jejich minimální počty předkládá následující tabulka.

Tabulka 1: Rámcové rozvržení obsahu vzdělávání

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	
	týdenních	celkový
Jazykové vzdělávání		
- český jazyk	5	160
- dva cizí jazyky	16	512
Společenskovědní vzdělávání	5	160
Přírodovědné vzdělávání	4	128
Matematické vzdělávání	8	256
Estetické vzdělávání	5	160
Vzdělávání pro zdraví	8	256
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128
Ekonomika	9	288
Účetnictví a daně	6	192
Obchodní činnost	6	192
Komunikace	6	192
Disponibilní hodiny	46	1 472
Celkem	128	4 096

Zdroj: Rámcový vzdělávací program 63-41-M/01 (Ekonomika a podnikání)

RVP též obsahuje výčet a charakteristiku souvisejících průřezových témat.

3.6.2 Průřezová témata

Průřezová témata jsou součástí odborného vzdělávání a určují oblasti, o kterých má být student v rámci hlavního vzdělávacího oboru poučen. Tyto témata překračují rámec hlavního vzdělání a soustředí se na rozvoj dalších schopností a znalostí. Průřezová témata v oboru vzdělání „ekonomika a podnikání“ jsou následující: občan v demokratické společnosti, člověk a životní prostředí, člověk a svět práce, informační a komunikační technologie (RVP, 2007).

Občan v demokratické společnosti

V rámci tohoto tématu dochází k vybudování základních demokratických hodnot a postojů. Nejedná se ovšem pouze o získání povědomí o chování v demokratické společnosti, ale také o vštípení odpovědného jednání aktivního občana pro fungování a zdokonalování demokracie (RVP, 2007).

Člověk a životní prostředí

Aby se mohly naplňovat teze udržitelného rozvoje, které patří mezi priority v České republice i Evropské unie, je nutné tyto ideje a zásady předávat již studentům. Obsahem tohoto tématu je vést žáky k pocitu zodpovědnosti za kvalitu životního prostředí a respektu ke všem formám života. Pomáhá pochopit principy udržitelného rozvoje, tak aby svým chováním přispívali k ochraně a zdokonalení kvality životního prostředí (RVP, 2007).

Člověk a svět práce

Hlavním cílem je prohloubit odborné kompetence absolventa získané v rámci odborného studia a připravit jej na úspěšný vstup na trh práce. Žák si v rámci tohoto tématu osvojí například písemné a verbální vyjadřování na příslušné úrovni, naučí se práci s informacemi či se naučí identifikovat a formulovat vlastní priority (RVP, 2007).

Informační a komunikační technologie

Poslední průřezové téma slouží především k vybudování informační společnosti. Tzn. umět využívat informační technologie k získání, přenosu či uchování informací. Znalost práce s ICT prostředky neurčuje pouze úspěšnost absolventa v životě a na trhu práce, ale také úspěšnost celého hospodářství, jelikož se jedná o významnou ekonomickou aktivitu, která se promítá do všech sektorů národní ekonomiky. Moderní člověk se tedy již dnes neobejde bez těchto znalostí, pokud chce být úspěšný na trhu práce (RVP, 2007).

3.6.3 Kompetence absolventa

Po absolvování studia by měl student získat určité kompetence, což je způsobilost pro určitou činnost, ať už pracovní nebo potřebnou pro život obecně. Můžeme je dále dělit na klíčové kompetence, což jsou vědomosti, dovednosti či postoje nutné pro rozvoj jedince a odborné kompetence, kam řadíme schopnosti a dovednosti, které jsou různorodé dle pracovního profilu dané profese (RVP, 2007).

Mezi klíčové kompetence absolventa oboru vzdělání „ekonomika a podnikání“ patří, mimo jiné, matematické kompetence, kompetence využívat ICT prostředky, kompetence k podnikatelským aktivitám. K odborným kompetencím se poté řadí například: zajišťování podnikových činností, efektivní finanční hospodaření, zajištění obchodní činnosti podniku či jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje (RVP, 2007).

4 Vlastní práce

Praktická část závěrečné práce se zabývá stanovením konkrétního projektového vyučování, dle zásad a postupů uvedených v teoretické části. Aby projekt mohl být realizovatelný ve vyučování, je potřeba se nejen zamyslet nad tím, čeho se bude týkat a pro koho bude vytvářen, ale je nutné vytyčit konkrétní cíle, kterých se má dosáhnout, jak se jich dosáhne, jakým způsobem bude práce žáků prezentována a hodnocena. Neméně důležité je také upřesnění pozice projektu vůči ŠVP, tedy školnímu vzdělávacímu programu a vůči RVP (rámcový vzdělávací program).

Díky určité univerzálnosti, lze veškerou zpracovávanou problematiku využít obecně na jakékoli střední škole s ekonomickým zaměřením, a to čistě ve formě, ve které je projekt předložen níže, anebo jako vzor pro jiné projektové vyučování.

V této práci je plánování a realizace projektu demonstrováno pro žáky 4. ročníku Obchodní akademie a jazykové školy v Ústí nad Labem („OAULPAR“).

4.1 Mezioborové vztahy a průřezová témata

Aby bylo projektové vyučování, co nejvíce přínosné pro studenty je žádoucí, aby se neomezovalo pouze na jeden vyučovací předmět. Naopak je potřeba, aby do řešení problematiky projektu bylo začleněno více studijních předmětů. Díky tomu si studenti ověří získané znalosti napříč celým studiem a naučí se je propojovat v praxi. Pravdou totiž je, že veškeré v projektu začleněné výukové předměty spolu tvoří základ ekonomických činností a nelze úspěšně a efektivně fungovat na pracovním trhu pouze při částečných vědomostech.

Začleněné předměty musí pro vyšší efektivnost mít mezi sebou logické návaznosti, tzv. mezioborové vztahy, kde se obsah výuky jednoho předmětu částečně prolíná do výuky předmětu jiného, popřípadě jej doplňuje.

Kromě požadavku aby vypracování projektu bylo rozčleněno do několika na sebe navazujících vyučovacích předmětů, je také důležité, aby byl naplněn obsah průřezových témat. Tato témata nejsou specifická pro konkrétní oblast vzdělávání, ale měla by se v určité míře objevovat v celém vzdělání, aby žádoucím způsobem formovala a připravila žáky na život po škole, a to jak pracovní, tak sociální.

Hlavním předmětem, ve kterém bude projekt zpracováván, je Ekonomika. Nejvíce řešené problematiky bude právě vycházet z obsahu učiva tohoto předmětu, které se v určitých bodech prolíná do kapitoly obchodní právo v předmětu Právo.

Dalším předmětem, jehož učivo bude využito při další fázi projektu, je Účetnictví, které má s ekonomikou velmi úzký vztah a proto je vhodné je v rámci projektového vyučování tyto dvě problematiky propojit.

V rámci předmětu Angličtina získají žáci novou slovní zásobu zaměřenou na nejpoužívanější slovní zásobu spojenou s ekonomickou a účetní činností, tak aby byli připraveni na jejich praktické použití. A v závěrečné fázi projektu, při tvorbě prezentací, bude využito odborných znalostí pedagogů z předmětu Informační a komunikační technologie.

Zároveň studenti při vypracování projektu obsáhnou i veškerá průřezová témata, která stanovuje RVP. Konkrétně se jedná o témata: Člověk a svět práce a Informační a komunikační technologie. První téma je samozřejmě ze zadání projektu, kdy žáci budou propojovat teoretické znalosti s praktickým využitím a druhé, jelikož projekt bude zpracováván nejmodernější technologií a softwarem, aby se žáci naučili používat běžné technologické prostředky.

V projektu také budou určitým způsobem zapojena i průřezová témata Občan v demokratické společnosti a Člověk a životní prostředí. Obecně je totiž potřeba vést žáky k chování v rámci udržitelného rozvoje a soužití v demokratické společnosti.

4.2 Fáze projektu

Jak již bylo předznamenáno v literární rešerši, projekt musí obsahovat čtyři fáze, aby se jednalo o ucelenou a hlavně efektivní metodu výuky. Skládá se tedy z fáze přípravné, realizační, prezentace výstupů a hodnocení.

4.2.1 Přípravná fáze

Projekt ponese název „Základy řízení podniku“ a bude se věnovat problematice založení podniku a zajištění všech jeho funkcí, sestavení podnikatelského záměru, vedení účetnictví a finanční analýze. Dílčí úkoly, které budou muset žáci splnit, jsou rozebrány v následující kapitole.

Před detailním rozpisem jednotlivých částí projektu je důležité shrnout nejhlavnější styčné body projektu, od kterých se bude odvíjet každé další plánování.

Tabulka 2: Souhrn informací o projektu (přípravná fáze)

Název projektu	Základy řízení podniku
Doporučený ročník	4. ročník oboru vzdělání: Ekonomika a podnikání
Předměty	Ekonomika, Účetnictví, Právo, Cizí jazyk, Informatika
Organizační forma	Práce ve skupinách po 4 žácích (v případě potřeby výjimečně ve třech, případně v pěti žácích). Předpoklad 6-ti pracovních skupin.
Časový rámec (1. pololetí)	<ul style="list-style-type: none"> - 14x 45 minut v předmětu Ekonomika (1x/týden + 2x45 minut prezentace + 1x45 minut hodnocení a závěrečná diskuse) - 4x 45 minut v předmětu Účetnictví (po sobě navazující hodiny - časově v druhé třetině projektu) - 1x 45 minut v předmětu Anglický jazyk + následné zkoušení - 2x 45 minut v předmětu Informační a komunikační technologie
Vzdělávací oblasti	<p>Matematické</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>Ekonomika</p> <p>Účetnictví a daně</p> <p>Obchodní činnost</p> <p>Komunikace</p>
Průřezová témata	<p><i>Člověk a svět práce</i> – propojení teoretických znalostí s praxí; motivaci k uplatnění na trhu práce, posílení pocitu zodpovědnosti</p> <p><i>Informační a komunikační technologie</i> – použití nejmodernějších technologií a softwaru</p> <p><i>Občan v demokratické společnosti</i> – posílení komunikačních a sociálních schopností</p> <p><i>Člověk a životní prostředí</i> – své aktivity činit v rámci koncepce trvale udržitelného rozvoje</p>
Typologie projektu	<p><i>dle navrhovatele:</i> umělé</p> <p><i>dle místa:</i> převážně domácí (zčásti i školní)</p> <p><i>dle času:</i> dlouhodobé</p> <p><i>dle počtu žáků:</i> kolektivní</p> <p><i>dle způsobu organizace:</i> vícepředmětové</p> <p><i>dle informačních zdrojů:</i> volné i vázané</p> <p><i>dle účelu projektu:</i> konstruktivní</p>

Výchovně vzdělávací cíle	<p>Žák dokáže převést teoretické poznatky do praxe.</p> <p>Zná veškeré postupy nutné k založení podniku.</p> <p>Umí sestavit podnikatelský záměr.</p> <p>Ovládá základní ekonomickou a účetní terminologii v angličtině.</p> <p>Umí zaúčtovat běžné činnosti odehrávající se v podniku.</p> <p>Dokáže analyzovat stav firmy dle jejích výkazů.</p> <p>Žák umí docházet ke kompromisům a obhajovat svůj názor.</p> <p>Umí komunikovat ve skupině, organizovat práci týmu i svou.</p> <p>Žák má posílený pocit zodpovědnosti.</p> <p>Dokáže prezentovat výsledky své práce před publikem.</p> <p>Žák pro svou práci aktivně využívá moderní technologie.</p> <p>Žák umí vyhledat relevantní informace pro svou práci.</p>
Výstup	Ucelené zpracování projektu založení podniku a jeho finančního řízení s následnou analýzou účetních dat.
Předpokládané činnosti	<p>Sběr a analýza dat.</p> <p>Diskuze nad problematikou v rámci skupiny.</p> <p>Zpracování dílčích částí projektu.</p> <p>Konzultace provedených prací s vyučujícím.</p> <p>Zpracování prezentace a výstup před třídou.</p> <p>Shrnutí prací a hodnocení projektu.</p>
Předpokládané výukové metody	<p><i>Frontální</i> – vysvětlování, usměrňování, práce s žáky</p> <p><i>Brainstorming a diskuze</i></p> <p><i>Samostatná i kooperativní práce</i></p> <p><i>Produkční metody</i> – tvorba prezentace</p>
Předpokládané pomůcky	Školní počítače, data projektor, kamera, papíry, psací potřeby, učební materiály, účetní software.
Závěr projektu	<p>Prezentace ve skupině před ostatními žáky.</p> <p>Forma prezentace volná.</p>
Hodnocení	Hodnocení projektu jako celku, prezentace a průběhu zpracování.

Zpracováno dle: Tomková, Kašová, Dvořáková: Teorie a praxe projektové výuky (2009)

Projekt je situován do čtvrtého ročníku ekonomických středních škol a může být brán jako maturitní projekt, který se před maturitní komisí, jako součást předmětu Ekonomika, musí obhájit.

Kromě zmíněného předmětu Ekonomika bude projekt dále zasahovat i do předmětů Účetnictví, Právo, Cizí jazyk a Informatika, aby došlo ke komplexnímu propojení všech činností, které souvisí s chodem podniku.

Projekt bude probíhat v prvním pololetí čtvrtého ročníku dle časového rozvržení v tabulce výše. Do hodiny angličtiny bude projekt zakomponován v druhé třetině, před zadáním prezentací. V předmětu Informatika se, po zadání úkolu vypracování prezentací žákům, budou žáci věnovat technické přípravě různých druhů prezentací a další týden (před prezentováním) budou ve stejném předmětu ladit technické detaily a nedostatky svých prezentací.

Další větší část projektu bude situována do předmětu Účetnictví. K této fázi by mělo dojít po zpracování základních ekonomických náležitostí, kdy by se dal podnik považovat za zprovozněný. Časově jde o druhou třetinu času vymezeného pro vypracování projektu.

Projekt bude zpracováván v 6-ti skupinách po 4 žácích (případné úpravy: 5 skupin, skupina o třech nebo pěti žácích, dle skutečného počtu žáků). Složení skupin určí pedagog podle znalosti svých studentů, a to tím způsobem, aby všechny skupiny byly svými schopnostmi vyrovnané.

Práce ve skupině bude probíhat na základě rozdělení jednotlivých úkonů přímo v rámci dané pracovní skupiny. To znamená, že si žáci sami určí, jakým způsobem budou práce na projektu prováděny, zda budou vše vypracovávat společně nebo jestli si úkoly rozdělí na více menších částí.

Ideální rozvržení aktivit v rámci týmu se bude odvíjet i podle aktuálně zpracovávané problematiky. Pedagog tak při zadávání může žákům navrhnout, jakým způsobem mohou práce probíhat, ale samotné rozhodnutí již bude na studentech. Díky tomu si žáci zlepšují schopnost komunikace v týmu, dělby práce a vybudují si důvěru v práci jiných lidí.

Učitel bude v průběhu zpracování projektu kontrolovat, zda se zpracování úkolů účastní všichni žáci. Pokud by dospěl k závěru, že tomu tak není, je potřeba zasáhnout, aby všichni žáci byli při řešení projektu využiti.

Při komunikaci se žáky bude využito metody frontální. Ze strany pedagoga bude docházet k zadávání úkolu, vysvětlování a usměrňování během jejich práce. Dále bude využito diskusí a v rámci práce skupin také brainstormingu. K práci poté žáci využijí například školní počítače a účetní software, data projektor, učební materiály, apod. Přičemž se budou sami věnovat sběru a analýze dat, diskusím nad problematikou a zpracováním úkolů, komunikací a prezentaci.

Prezentace je brána jako seznámení spolužáků s projektem a shrnutím pololetní práce. Samotným výstupem poté bude zpracovaný projekt v kroužkové vazbě s jasně danou strukturou a všemi podstatnými náležitostmi.

Výhody a nevýhody projektu jsou rozebrány v kapitole *4.3 Výhody a nevýhody stanoveného projektu*. Kompetence, které žáci získají po zpracování projektu, jsou uvedeny v kapitole *4.4 Získané kompetence*.

Již před započítím veškerých prací na projektu je potřeba připravit systém motivace žáků k úspěšnému zakončení projektu, jelikož u dlouhodobého projektu může lehce docházet ke snížení pozornosti a snahy o kvalitní práci, čímž dojde ke zkreslení výsledků práce studentů a nebude naplněn cíl práce.

Motivací žáků samozřejmě je jejich hodnocení, respektive hodnocení jejich práce. Ovšem nelze dopustit, aby se jednalo o jejich jediný stimul. Také by se nemělo jednat o hlavní motivaci, ta by měla spočívat v tzv. vnitřní motivaci žáků (přijetí úkolu, touha vyřešit daný problém).

Vnitřní motivace se docílí nabídkou smysluplného projektu. Takovýto projekt odráží reálný život, praxi, se kterou se po absolvování školy mohou setkat. Dále také nabídkou individuálních příležitostí: aktivní zapojení, prezentace vlastních názorů, seberealizace. Stimulem vnitřní motivace může být i delegování zodpovědnosti na žáky, kteří přebírají přímou odpovědnost nejenom za provedenou práci, ale i za způsob, jakým vyřeší daný problém.

Tato motivace je důležitá při započítí prací na projektu, kdy je potřeba žáky nadchnout, aby měli chuť se projektového vyučování účastnit. Jelikož se ovšem jedná o dlouhodobý projekt, je velice důležité tuto motivace udržovat i během celého období, kdy budou práce zpracovávány.

Tím, jak se žákům postupně zadávají jednotlivé úkoly, se před nimi kontinuálně otevírá celý rozsah jejich práce. A s tím, že každý týden dostávají od pedagoga zpětnou

vazbu a zadání další fáze projektu, pokaždé se obnovuje vnitřní motivace žáka, který neustále vytváří nový produkt, na který potřebuje odlišné znalosti a jiný postup řešení.

Pedagog bude na motivaci žáků cíleně působit také průběžnými pochvalami dosaženým výsledkům a podporou pro další práci. Dále bude při hodnocení dílčích částí uvádět konkrétní příklady z praxe, kde a v jaké situaci se daná problematika řešila a k čemu je tedy vhodná (např. při tvorbě marketingové strategie může být zmíněna důležitost marketingu např. u nových značek na trhu, u Apple, apod.).

4.2.2 Realizační fáze

Projekt bude realizován v průběhu prvního pololetí, kdy žáci každý týden obdrží zadání dílčího úkolu, který musí splnit do následujícího týdne. Úkoly budou zadávány v rozsahu, aby je žáci byli schopni v tomto termínu vypracovat.

V pozdější fázi projektu dojde k prolínání projektu i do dalších předmětů a žáci se svým úkolům budou věnovat ve školní čas více hodin týdně.

Níže jsou rozepsány jednotlivé úkoly ze všech předmětů seřazené hierarchicky. První úkol bude zadán ve druhém školním týdnu, jeho vypracování bude situováno do třetího školního týdne a celý projekt bude zakončen přibližně dva týdny před pololetním vysvědčením. I když je začátek projektu ve třetím, respektive ve čtvrtém školním týdnu, dále budou jednotlivé týdny očíslovány podle toho, o kolikátý týden projektu se bude jednat dle zadání úkolu, pokud není napsáno jinak.

0. týden – Zadání projektu

Ve druhém školním týdnu dostanou žáci prvotní informace o projektu. Tedy čeho se bude týkat, co vše bude jeho zpracování obnášet, časový harmonogram, výstup projektu, hodnocení žáků a další podstatné informace. Následně proběhne rozdělení do skupin.

Žákům bude též rozdan orientační časový harmonogram a osnova projektu a budou krátce instruováni, aby si do příští hodiny rozmysleli předmět podnikání a důvod výběru, právní formu podnikání a název podniku do svého projektu.

Před zadáním úkolu v daném týdnu proběhne kontrola úkolů z minulého týdne, více viz kapitola 4.2.4.

Harmonogram:

1. týden – Analýza trhu a odhad poptávky

Popis produktu a jeho substitutů, popis spotřebitelů (cílová skupina) a jejich chování, analýza konkurence podniku a odhad poptávky.

2. týden – Marketingový mix

Vypracování detailního marketingového mixu 4P s kalkulací nákladů a cen.

3. týden – Marketingová strategie

Příprava marketingové strategie ve výhledu tří let. Popis všech činností a aktivit, které budou uplatněny pro přilákání zákazníků a odlišení se od konkurence (propagace, úprava cen, apod.) Vše s detailním rozpisem nákladů.

4. týden – Řízení lidských zdrojů

Požadavky na management a zaměstnance, výběr zaměstnanců, kvalifikační předpoklady, náplň práce, odměňování (propočtení mezd a nákladů pro firmu), motivace zaměstnanců. Náčrt organizační struktury.

V tomto týdnu proběhne jednogodinová výuka základní anglické slovní zásoby a obrátů z oblasti ekonomie a účetnictví.

5. týden – Technické a technologické řešení projektu

Plánek provozovny, průběh podnikatelské činnosti (od začátku až do konce otevírací doby), rozpis směn, technologie skladování.

V tomto týdnu proběhne kontrola znalosti nové slovní zásoby v anglickém jazyce z výuky z minulého týdne.

6. týden – Dopad na životní prostředí a odpadové hospodářství

Řízení odpadového hospodářství a nakládání s odpady, kalkulace nákladů na likvidaci, činnosti prováděné k ochraně životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje.

7. týden – Zajištění investičního majetku

Výběr dodavatelů, postup pořizování majetku, plán odpisů (výběr mezi rovnoměrnými a zrychlenými odpisy a důvod výběru). Popis majetku a propočtení nákladů nařízení. Plán investic v horizontu tří let.

8. týden – Zajištění oběžného majetku

Výběr dodavatelů, postup pořizování majetku, popis pořizovaného majetku a kalkulace nákladů na pořízení v horizontu tří let, strategie nákupu.

9. týden – Finanční plán a analýza projektu

Analýza prvotních nákladů při zahájení podnikání, popis zdrojů k financování podnikání (při půjčce – splátkový kalendář), sestavení zakladatelského rozpočtu.

10. týden - Finanční plán a analýza projektu (pokračování)

Plán výnosů a nákladů během prvních tří let podnikání. Plánované stavy majetku a zdrojů krytí v horizontu tří let.

11. týden – Hodnocení efektivity a udržitelnosti projektu

Ekonomika

Rentabilita, návratnost, doba obratu, produktivita práce a další hodnocení, která poukazují na efektivnost podnikání a činností s tím spojených.

Účetnictví

V tomto týdnu proběhne v předmětu Účetnictví úvodní hodina, na které učitel se žáky krok po kroku projde založení podniku a základní ekonomické činnosti z účetního hlediska.

Jedná se o účtování o peněžním vkladu společníka do podniku, emise akcií, oceňování majetku, inventury, odpisy, apod., tak aby měli žáci přehled, co vše se musí projevit v účetnictví při založení podniku a jakým způsobem je tato činnost zobrazena.

Dále dojde k zopakování základních vzorců finanční analýzy podniku z jejich finančních výkazů.

12. týden – Řízení rizik

Ekonomika

Identifikace rizik a ochrana před nimi. Výběr pojišťovny a pojištění (pro ochranu před riziky i zákonná pojištění). Kalkulace nákladů na pojištění v průběhu tří let.

Účetnictví

V rámci předmětu Účetnictví bude probíhat praktické cvičení, během kterého žáci budou účtovat 40 případů spojených s jejich zakládaným podnikem, dále dojde k propočtu mezd, kalkulace nebo odpisů a u všech příkladů též daňové povinnosti.

Toto praktické cvičení budou žáci vypracovávat každý sám za sebe, přičemž v rámci jedné skupiny budou mít všichni studenti stejné zadání a je plánována na dvě na sebe navazující vyučovací hodiny.

13. týden – Finalizace a příprava na prezentování

Ekonomika

Dotazy studentů a finalizace projektů.

Příprava na prezentování (hodina Ekonomiky), viz následující kapitola 4.2.3.

Informatika

V tomto týdnu bude také probíhat výuka tvorby základních metod prezentací z technického hlediska v předmětu Informatika.

Účetnictví

V 13. týdnu bude v rámci jedné vyučovací hodiny probíhat propočet finančních ukazatelů dle výkazů zpracovaných minulý týden. Též proběhne hodnocení účtování a výpočtů z minulého týdne.

V poslední části hodiny si budou žáci navzájem kontrolovat výpočty finanční analýzy, aby se dále procvičili v jejich výpočtu a podívali se na danou problematiku též ze strany učitele.

14. týden – Zpracování prezentací

V předmětu Informatika budou žáci s pomocí pedagoga vytvářet složitější či problémové části svých prezentací a také bude probíhat konzultace již provedených nebo zamýšlených prací v rámci této části projektu.

15. týden - Prezentování

Viz následující kapitola 4.2.3.

V tuto vyučovací hodinu budou žáci odevzdávat finální verze projektu v požadované struktuře v papírové formě. V digitální formě musí být projekty odevzdány den před touto hodinou.

16. týden - Hodnocení

V tento týden proběhne závěrečné hodnocení projektu, viz kapitola 4.2.4.

Konec projektu

V přílohách č. 1 - 9 lze nalézt ukázky některých úkolů, které budou žáci zpracovávat (výběr anglické slovní zásoby z oblasti ekonomie a účetnictví, ukázka myšlenkové mapy a posteru, ukázka účetních případů a finanční analýzy) a osnova ekonomické části projektu.

4.2.3 Fáze prezentace výstupů

Během 13. projektové hodiny, na které budou rozebrány poslední nedostatky projektů a zodpovězeny dotazy studentů, dojde k zadání závěrečného úkolu, a to prezentace výstupů. K té dojde na předposlední hodině vyhrazené tomuto projektu. Cílem této hodiny bude naučit se shrnout důležité poznatky z prováděného projektu a srozumitelně s nimi seznámit ostatní posluchače.

Půjde tedy o to, aby studenti v určeném časovém intervalu své spolužáky seznámili se svým projektem. A to nejenom z hlediska, jak se jejich firma jmenuje a v čem bude podnikat, ale jejich výstup musí obsahovat veškeré informace od založení podniku, přes jeho fungování až po analýzu finančních výkazů.

Studenti budou při zadání finálního úkolu seznámeni s různými formami prezentací. Jejich výhodami, nevýhodami a způsobem jejich zpracování. Cílem je, aby si žáci mohli sami vybrat, který styl prezentace jejich pololetní práci jim vyhovuje více. V dnešní době se totiž na středních školách jako základ prezentování vždy bere prezentace v programu Powerpoint. Žáci by však měli mít alespoň základní povědomí o tom, jaké další metody se dají využít.

Rozvržení výše popsané vyučovací hodiny znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 3: Rozvržení výuky 13. týdne projektu

Minuty	Doba celkem	Činnost
2 min	0:02	docházka
1 min	0:03	seznámení s tématem hodiny
15 min	0:18	výklad a praktická ukázka různých metod prezentování
20 min	0:38	finalizace projektů a zodpovězení dotazů studentů
7 min	0:45	závěrečné shrnutí

Základní metody prezentování, které budou žákům předloženy jako vzor pro vypracování svých výstupů, představuje následující tabulka.

Tabulka 4: Druhy prezentací

Metoda prezentace	Krátký popis	Výhoda	Nevýhoda
Prezentace v programu Powerpoint	Klasická prezentace v programu Powerpoint, jež umožňuje vložit text a obrázky, o kterých prezentující hovoří.	+ snadná příprava a tvorba + podporuje řečníka	- omezenost funkcí - může odvádět pozornost od řečníka
Poster	„Plakát“, na kterém jsou uvedeny nejdůležitější informace ohledně projektu. Měly by na sebe navazovat.	+ schopnost zaujmout + odbornost + přehlednost + komplexnost	- složitější na přípravu (obsahově i časově) - mohou být opominuty důležité informace
Interaktivní prezentace	Prezentace s využitím moderních technologií jako např. interaktivní tabule.	+ nevšední způsob prezentace + schopnost zaujmout + umožňuje v daném okamžiku prezentaci doplňovat/upravovat	- potřeba disponovat potřebným vybavením - k přípravě prezentace musejí mít žáci k vybavení přístup - náročné na přípravu
Myšlenková mapa	Grafické uspořádání klíčových aktivit, které se musely provést k dosažení cíle projektu	+ systematicky zobrazuje postup řešení projektu + jednoduché uspořádání činností	- složitější na přípravu (zachycení činností v časovém horizontu) - v základu nepřináší mnoho informací

Na zpracování posledního úkolu projektu budou mít studenti od zadání do realizace dva týdny. Příprava bude probíhat převážně v mimoškolní čas. V rámci školního vyučování budou tvorbě prezentací věnovány dvě hodiny v předmětu Informatika, kde budou žáci v první hodině seznámeni se základními typy prezentací, respektive s jejich technickým zpracováním. Během druhé hodiny, která bude situována několik dní před předváděním prezentací, bude příslušný pedagog pomáhat žákům s problémovými oblastmi jednotlivých prezentací z technického hlediska.

Prezentacím studentů budou věnovány dvě vyučovací hodiny v jeden den, a to z důvodu, aby žádná skupina žáků nebyla zvýhodněna získáním více času na zpracování prezentace. Navíc se pořadí jednotlivých skupin určí pomocí náhodného losu.

Jelikož je plánováno, že projekt bude vypracovávat šest skupin, dojde na každé hodině k prezentaci tří z nich. Každému projektu bude věnováno celkem 12 minut, kdy zhruba 8 až 10 minut bude probíhat samotná prezentace a zbývající čas, tedy 2 až 4 minuty budou věnovány dotazům a krátkému hodnocení prezentujících jak od učitele, tak od spolužáků. Následující hodinu budou prezentovány zbývající tři projekty při stejném časovém rozvržení.

Prezentování bude nahráváno na kameru a poté poskytnuto studentům, aby mohli zanalyzovat své chování a zlepšit tak své schopnosti v této činnosti.

Tabulka 5: Rozvržení času pro prezentační hodiny

Minuty	Doba celkem	Činnost
před hodinou	0:05	příprava techniky
2 min	0:02	docházka
2 min	0:04	seznámení s tématem hodiny a uvedení první skupiny
38 min	0:42	prezentace (3x10min prezentace + 3x2min dotazy a krátké zhodnocení prezentování)
3 min	0:45	závěrečné shrnutí + připomenutí následných prezentací

Po každé prezentaci dojde ke krátkému shrnutí ze strany pedagoga, co bylo v prezentaci použito správně, anebo naopak, co by se dalo zlepšit. Ještě předtím bude vyvoláno několik žáků, ze skupin, které budou prezentovat následující hodinu (v případě, že se bude jednat o druhou hodinu, budou vyvolávání žáci, kteří prezentovali první hodinu), aby se pokusili zhodnotit prezentaci svých spolužáků.

Následovat budou dotazy studentů. Důležité je tyto dotazy korigovat, aby se hodina nezměnila v neřízenou diskusi a byly prezentovány veškeré práce.

Po absolvování této fáze projektu by měli být žáci schopni seznámit nezúčastněné osoby o své práci jednoduchým, srozumitelným způsobem, tak aby byl posluchač seznámen s veškerými důležitými poznatky. Studenti budou umět komunikovat s větším počtem posluchačů a obhajovat a vysvětlovat své názory.

Tabulka 6: Shrnutí nejdůležitějších informací třetí fáze

Činnost	Popis
Cíl	Shrnutí důležitých poznatků z projektu a srozumitelně s nimi seznámit ostatní posluchače.
Časový harmonogram	14 dní na zpracování prezentací.
Způsob zpracování	Prezentace v Powerpoint, poster, interaktivní prezentace, myšlenková mapa, případně vlastní nápady studentů.
Organizace hodiny	2 vyučovací hodiny, v každé 3x12min prezentace a hodnocení
Mezipředmětové vztahy	Informatika
Získané kompetence	Komunikace s obecními, prezentace a obhajoba názorů.

4.2.4 Fáze hodnocení

Závěrečnému hodnocení bude věnována jedna hodina. Ovšem není zde předpoklad, že hodnocení bude probíhat po celou dobu výuky. Před samotným započítáním poslední fáze projektu bude iniciována otevřená diskuse o přínosech či negativech zpracovávaného projektu a projektové výuky obecně. Cílem této debaty bude, aby si žáci sami uvědomili důležitost jimi zpracovávaného tématu a praktické výuky obecně.

Také jejich hodnocení bude zpětnou vazbou pro pedagoga, zda při zadávání projektu a v jeho průběhu nepochybil. Diskuze může být podnětem pro změny v projektu.

Po diskusi dojde již k samotnému hodnocení, které bude probíhat ve třech fázích, a to sebehodnocení žáka, sebehodnocení žáků v rámci skupiny a hodnocení pedagoga.

K hodnocení práce studentů bude ovšem již docházet během samotného zpracování projektů. Dále si rozebereme hodnotící kritéria v jednotlivých částech projektu, ve kterých budou žáci hodnoceni.

Průběžné hodnocení

K průběžnému hodnocení bude docházet zvlášť v jednotlivých předmětech.

Anglický jazyk

Studenti budou hodnoceni po absolvování krátké písemné práce zaměřené na naučenou slovní zásobu. Hodnocení bude probíhat klasickým způsobem, kdy bude žákům dáno k překladu 20 slov na 10 minut, kdy bude hodnocení následující (dle správně přeložených):

- $20 - 18 = 1$
- $17 - 15 = 2$
- $14 - 12 = 3$
- $11 - 9 = 4$
- 8 a méně = 5

Účetnictví

Hodnocení žáků bude probíhat na základě správnosti zaúčtovaných operací a provedené finanční analýzy z výkazů podniku. Studenti obdrží dvě známky.

Žáci dostanou k zaúčtování 40 operací dle právní formy svého podniku (společnost s ručením omezeným, akciová společnost, individuální podnikatel) a dále dle podnikatelského zaměření (výroba, služby, prodej, pronájem).

Součástí účtování bude i přepočítání mezd, popřípadě odpisů nebo kalkulace výrobku a u každé společnosti výpočet daňové povinnosti. Za každý správný účet bude náležet žákovi 1 bod, celkem tedy 80 bodů. Za správně vypočtený příklad bude 10 bodů, tedy celkem 20 bodů. Hodnocení chybovosti bude následující (dle správně zaúčtovaných/spočtených):

- $100 - 90 = 1$
- $89 - 79 = 2$
- $78 - 53 = 3$
- $52 - 36 = 4$
- 35 a méně = 5

U finanční analýzy budou žáci z dodaných výkazů počítat následující ukazatele: nákladovost výnosů, rentabilita nákladů/výnosů, finanční stabilita, zadluženost a likvidita. Každý výpočet bude hodnocen 10 body, kdy budou body přičítány za správný vzorec, správně dosazená čísla ve jmenovateli a čitateli, za správný komentář. Celkem je možné získat 50 bodů, přičemž hodnocení je následující:

- $50 - 45 = 1$
- $44 - 38 = 2$
- $37 - 30 = 3$
- $29 - 21 = 4$
- 20 a méně = 5

Veškeré účetní testování bude prováděno ve speciálním účetním softwaru.

Ekonomika

Průběžné hodnocení v ekonomické části projektu bude probíhat kontinuálně napříč všemi zpracovávanými úkoly, kdy každý týden bude před zadáním dalšího úkolu krátce demonstrováno jednotlivými skupinami zpracování aktuální problematiky. Toto zpracování pedagog krátce zhodnotí a uvede, ve kterých oblastech by měli žáci svou práci vylepšit a naopak pochválit, co se žákům povedlo.

Pedagog dále zjistí, jak se jednotliví členové skupiny zapojili do skupinové práce a o tomto zjištění si udělá poznámky a u žáků a celých skupin si označí v dané fázi, zda úkol splnili („+“) nebo nesplnili („-“). U jednotlivých žáků bude mít toto hodnocení označení, zda problematice rozumí a zda a jakou měrou se podíleli na skupinové práci.

Hodnocení prezentací

První hodnocení prezentací proběhne, jak již bylo zmíněno, ihned po dokončení každé z nich. Krátké hodnocení výstupu je důležité pro další rozvoj žáků v komunikaci, případně i pro vylepšení schopností ohledně vytváření prezentací. Pokud by takovéto hodnocení probíhalo až na závěrečné hodnotící hodině, nemají žáci před sebou aktuální vjem z prezentace a hůře si vybaví, co v dané chvíli bylo dobře a co špatně.

Hodnocení v prezentační hodině bude probíhat ve dvou fázích. Budou utvořeny dvojice skupin, kde budou jedni prezentující z první hodiny a další prezentující z druhé hodiny. Ta skupina z dvojice, která bude v dané chvíli v roli posluchače, uvede krátké shrnutí, co se jim v prezentaci líbilo, nebo co by naopak vylepšili a stanoví konečnou známku. Stejným způsobem poté provede hodnocení prezentujících i pedagog (bez uvedení známky) a uvede, zda hodnotící skupina svou činnost pojala správně.

Samotné hodnocení prezentace při závěrečné hodině bude vycházet z již sděleného hodnocení během prezentační hodiny a skládá se ze tří částí, přičemž na všechny bude pohlíženo stejnou měrou, jelikož všechny části jsou velice důležité.

První hodnocení se bude zabývat otázkou zpracování prezentace. Dojde k posouzení, zda zvolená metoda obsahuje veškeré obecné náležitosti a pravidla. Jde například o míru informací na jednom snímku prezentace nebo o povinné náležitosti posteru, apod. Dále také, zda bylo vše vhodně zpracováno i po vizuální stránce. Například, zda text šel vždy přečíst, apod.

Dále bude hodnocen obsah prezentace. Tedy zda obsahuje veškeré podstatné obsahové náležitosti, které byly zpracovány v projektu, a které dle zadání měly být její

součástí. Obsah prezentace bude hodnocen převážně v porovnání s vypracovaným projektem a s informací v něm uvedenými. Kromě množství informací bude také posuzována jejich hierarchičnost v rámci prezentace.

Poslední částí bude hodnocení projevu studentů při prezentování a jejich celkovému chování. Projev je důležitou součástí prezentace, protože jím dokáže své posluchače prezentující zaujmout a přesvědčit o svém záměru. V projevu je důležitá intonace, postoj, gesta rukou, pohled a synchronizace s prezentací. Na žácích nebude vyžadováno, aby uměli celou prezentaci, respektive svou část, nazpaměť. Na druhou stranu jim budou povoleny jen poznámky na lístečcích velikosti dlaně s podstatnými body.

Známky z těchto tří kategorií a z hodnocení druhé skupiny z vytvořené dvojice skupin budou následně zprůměrovány a vznikne tak výsledné hodnocení.

Závěrečné hodnocení

Před samotným hodnocením dojde k ověření plagiátorství na veřejně dostupných stránkách www.odevzdej.cz. Přípustná hranice pro shodu bude 10 %, po výrazném překročení této hranice dostane skupina hodnocení 5 a tato situace bude jako podvod dále řešena s ředitelem školy kvůli dalšímu postihu. U projektů, která stanovenou hranici přesáhnou jen o několik jednotek, dojde pouze ke zhoršení známky.

Při závěrečném hodnocení bude vycházeno z průběžného hodnocení během prací na projektu. Bude tedy posuzováno, jak byly plněny dílčí úkoly (případně, zda byly zjištěné chyby napraveny), jestli se jednotliví žáci ve skupině podíleli na pracích stejnou měrou. Také bude brána v potaz skutečnost, jestli žáci dané problematice rozumí.

Dojde ke krátkému zhodnocení ze strany pedagoga směrem k žákům, zda jejich projekt splnil obsahové náležitosti, zda byl zpracován dostatečně odborně, jak k projektu přistupovali během celé doby prací na něm.

Žáci se na hodnocení budou podílet v rámci své skupiny. To znamená, že budou hodnotit práci skupiny jako celku a jednotlivě i práci svých kolegů. Hodnocení celého projektu bude probíhat veřejně a bude se k němu vyjadřovat celá skupina. Oproti hodnocení svých kolegů z týmu bude probíhat tajně z důvodu mládežnické mentality, kdy je obtížné vystoupit proti svým kamarádům (při špatné známce).

Pokud se u některého žáka sejde vícero špatných hodnocení, daná skupina podá vysvětlení, proč tomu tak je.

Žáci tak dostanou ve výsledku tři známky, a to z prezentace (odlišnosti ve známce v rámci skupiny mohou nastat jen kvůli hodnocení projevu), individuální práce na projektu (zde bude promítnuto hodnocení žáků v dané skupině) a známku za celkový projekt stejnou pro celou skupinu.

Na závěr bude, nehledě na známky, pedagogem shrnuto, zda byl cíl naplněn.

Tabulka 7: Shrnutí nejdůležitějších informací čtvrté fáze

Činnost	Popis
Cíl	Uvědomění si důležitosti projektu a získání zpětné vazby.
Časový harmonogram	1 vyučovací hodina
Organizace hodiny	V první části otevřená diskuse o přínosech; v druhé části sebehodnocení žáků a hodnocení učitele.
Získané kompetence	Sebekritické hodnocení, subjektivní hodnocení, argumentace, schopnost přijmout kritiku, posílení odpovědnosti.
Průběžné hodnocení	<p><i>Angličtina</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - překlad 20 slov, známka dle počtu správně přeložených <p><i>Účetnictví</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - zaúčtování 40 operací, výpočet daňové povinnosti a jednoho z následujících: mzdy, odpisy, kalkulace - výpočet finanční analýzy - hodnoceno bude každé zvlášť dle správného počtu zaúčtování/výpočtu či postupu výpočtu <p><i>Ekonomika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hodnocení každé části projektu z hlediska splnění zadání a práce jednotlivců v týmu - slovní hodnocení a hodnocení + a -, které se promítne do celkového hodnocení
Hodnocení prezentace	Zpracování a obsah prezentace, projev. Za jednotlivé sekce bude stanovena známka, která bude odrážet, zda dané problematice žáci rozumí a zda splnili zadané pokyny. Výsledná známka bude průměrem těchto tří známek a hodnocení druhé skupiny.
Závěrečné hodnocení	Zhodnocení celkového zpracování projektu a jednotlivých prací na něm prováděných během roku. Na hodnocení se podílí i žáci.

4.3 Výhody a nevýhody stanoveného projektu

Jednoznačnou nevýhodou takto stanoveného projektu je potřeba zapojení většího počtu kantorů a sladění jednotlivých fází, tak aby časově i obsahově navazovali na probírané, respektive již probrané učivo.

Náročná ale bude nejenom koordinace všech zúčastněných, ale samotná příprava projektu, která vzhledem ke svému rozsahu musí být precizně naplánována.

Neméně důležitá bude také motivace studentů, aby dokázali udržet plné soustředění a odváděli kvalitní práci po celou dobu trvání projektu. Polevení v jejich snaze uprostřed rozdělaných prací, by vedlo ke zkreslení výsledků a nedosažení stanovených cílů.

V závěru projektu je poté důležité nastavit systém hodnocení, tak aby byl objektivní a dokázal obsáhnout veškeré aspekty provedených prací. Tedy nejenom stanovit konečné hodnocení projektu, ale prací během nich, a to s přihlédnutím k individuálním předpokladům jednotlivých žáků.

Pokud se při přípravě a v průběhu projektu podaří tyto nevýhody eliminovat, mohou být hlavní výhody spatřeny, kromě splnění hlavního cíle, také v úspěšném propojení teoretické a praktické výuky či rozvoji rozličných dovedností žáků.

Výhodou dále je, že si žáci prohloubí a ukotví již získané znalosti, které navíc přijmou jinou formou, než výkladem od učitele. Tato aktivizující činnost, by měla žáky sama od sebe motivovat k dalšímu vzdělání v průběhu školního roku.

V neposlední řadě si žáci sami vyzkouší propojení několika ekonomických oblastí a tedy i na první pohled odlišných znalostí. A to vše se zvýšeným pocitem zodpovědnosti za vykonanou práci.

Veškerá tato pozitiva by se měla později odrazit v jejich osobnostním vývoji.

4.4 Získané kompetence

Kompetence, tedy způsobilost pro určité činnosti, které žáci získají po absolvování projektu, se úzce vztahují k jejich oboru vzdělávání a využijí je jak v dalším vzdělávání, tak i v pracovním životě.

Nejde tedy jen o to, aby žáci daný projekt zpracovali a prezentovali své výstup před třídou, ale hlavní devízou je, že si žáci osvojí nové návyky a získají dovednosti, které jim pomohou se uplatnit na pracovním trhu.

Navíc, pokud chce být jedinec platným členem společnosti, nejde jen o to jakým dovednostem a znalostem se naučil a tedy jakou má způsobilost k vykonávání určitých činností, ale jde také o to, jak tyto kompetence dokáže upotřebit při reálném řešení problému nebo vykonávání dané činnosti.

Dle předchozí specifikace můžeme tyto kompetence rozdělit na klíčové a odborné, přičemž je potřeba získat a prohloubit kompetence v obou těchto oblastech.

4.4.1 Klíčové kompetence

Vzhledem k podstatě vypracovávaného projektu se získané klíčové kompetence týkají především způsobilosti k ekonomickým a tomu přidruženým činnostem. Samozřejmostí je i získání kompetencí k obecným činnostem, které obecně prostupují jakoukoliv pracovní činností.

Patří sem například kompetence matematické, technologické, kompetence k podnikatelským aktivitám či komunikační kompetence.

Konkrétně student získá způsobilost k následujícím činnostem, které jsou ve výši zmíněných kategoriích zastoupeny:

- logické uvažování, schopnost používat pokročilé matematické operace a uvažovat v souvislostech
- práce s moderními ICT prostředky a základním softwarem využitelným v pracovním životě
- ekonomické uvažování v souvislostech s reálným pracovním právním prostředím
- komunikace v kooperující skupině, schopnost efektivní spolupráce, schopnost jasné deklarace a obhajoby svých myšlenek a vyjednání kompromisů
- organizace učení a pracovních činností a schopnost samostatné práce
- posílení pocitu zodpovědnosti za svěřený úkol a provedené činnosti
- rozvoj sebereflexe a kritického myšlení
- posílení prezentačních dovedností

4.4.2 Odborné kompetence

Tyto kompetence jsou na rozdíl od klíčových více zaměřena na konkrétní pracovní aktivity, ke kterým směřuje dané vzdělání, jež v rámci studijního programu žáci absolvují. Navzdory tomu se některé tyto kompetence dají označit jak za klíčové, tak i za odborné.

Jejich získání je důležitým měřítkem úspěšnosti na pracovním trhu a jedním z hlavních cílů vzdělávání obecně.

Lze sem zařadit způsobilost k zajišťování podnikových činností, efektivnímu finančnímu hospodaření, zajištění obchodních činností podniku či ekonomickému jednání.

Konkrétně se jedná o následující kompetence:

- aplikace teoretických znalostí obchodního práva v praktické činnosti
- pochopení dopadu jednotlivých podnikových aktivit na podnik jako celek
- posílení finanční gramotnosti
- schopnost jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- umět používat účetní výkazy a provázat ekonomickou činnost podniku s účetnictvím a daňovým systémem
- pochopit význam jednotlivých podnikových aktivit
- dokázat založit podnik i s veškerou potřebnou administrativou
- efektivně řešit problémové situace uvnitř podniku
- posílení odpovědnosti a manažerského rozhodování
- posílení prezentačních dovedností

5 Závěr

Projektové vyučování je důležité a obsáhlé téma, kterému se ve světě věnuje pedagogická veřejnost již řadu let, a to z důvodu, že jde o komplexní vzdělávací metodu, která propojuje vědomosti s praktickým využitím. Žáci tak kromě klasického hodnocení získávají nadhodnotu, kterou je v tomto případě hmatatelný produkt neboli projekt.

Díky projektovému vyučování se lépe rozvíjejí klíčové i odborné kompetence a dochází k intenzivnějšímu posilování mezipředmětových vztahů a propojování znalostí získaných v různorodých předmětech. Tato výuková metoda také dokáže žáky lépe aktivizovat než klasická písemná práce, jelikož jde o tvorbu něčeho nového, v čem navíc žáci mohou vidět smysl. Navíc také dochází k posilování vzájemných sociálních vazeb mezi účastníky projektu.

Jsou prokázány nesporné psychologické účinky projektového vyučování na žáky. Například nedochází k přetěžování psychiky dítěte, jeho osobnost je pozitivně utvářena. Výhodu má tato metoda také pro pedagoga, který si díky ní zlepšuje své organizační schopnosti, svou interakci se žáky a mnoho dalšího.

V současné době však není projektové vyučování v rámci České republiky hojně využíváno. Tato skutečnost je nejvíce spjata s časovou náročností přípravy projektu, potřebou určité míry organizačních schopností, zažitým „autoritářským“ stylem vedení výuky a v neposlední řadě nemají současní kantoři, ve velké míře, žádnou zkušenost jako žáci s touto metodou výuky. A pokud kantor chce tuto metodu zavést, může narazit na problém, že není adekvátně proškolen a tudíž přesně neví jak projekt zakomponovat do výuky, tak aby ji vhodně doplňoval.

Kritici této metody uvádějí, že dostatečně nerozvíjí kognitivní schopnosti žáků, že se nejedná o seriózní pedagogickou práci, ale pouze prostředek pro ukrácení povinností nebo vyplnění volného času. Také je uváděno, že v rámci stanovených cílů výuky není pro projektové vyučování dost prostoru.

Z těchto důvodů nelze začít prosazovat zavedení projektů do každé výuky, ale je potřeba systematického uplatňování nových pravidel a věnovat se osvětě ohledně tohoto tématu mezi pedagogy i rodiči.

Do budoucna se tak počítá s rozšířením této výukové metody v souvislosti s růstem zájmu o alternativní formy vzdělávání. Jde o jeden z podnětů, které by v budoucnu měly inovovat české školství.

6 Seznam použitých zdrojů

Odkazovaný seznam literatury.

6.1 Literární zdroje

GRECMANOVÁ, Helena, URBANOVSKÁ, Eva. *Projektové vyučování a jeho význam v současné škole*. In *Pedagogika*, 1997, č. 1, s. 37–45. ISSN 0031-3841.

GRECMANOVÁ, Helena, URBANOVSKÁ, Eva a Drahomíra HOLOUŠOVÁ. *Obecná pedagogika I*. Olomouc: Hanex, 2002, 231 s. ISBN 80-85783-20-7.

JEZBEROVÁ, Romana. *Žákovské projekty: cesta ke kompetencím: příručka pro učitele středních odborných škol*. 3. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2011, 128 s. ISBN 978-808-685-773.

KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 160 s. ISBN 8021041420.

KRATOCHVÍLOVÁ, Jana. *Teorie a praxe projektové výuky*. Brno: Masaryková univerzita, 2009, 160 s. ISBN 987-80-210-4142-4.

MAŇÁK, Josef a Vlastimil ŠVEC. *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003, 219 s. ISBN 80-731-5039-5.

PRŮCHA, Jan, ed. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009., 936 s. ISBN 978-80-7367-546-2.

PRŮCHA, Jan, Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 324 s. ISBN 80-7178-772-8.

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007, 322 s. ISBN 9788024718217.

ŠIMONÍK, Oldřich. *Výukové projekty*. In MAŇÁK, Josef. *Alternativní metody a postupy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1997, s. 44–46. ISBN 80-210-1549-7.

TOMKOVÁ, Anna, Jitka KAŠOVÁ a Markéta DVOŘÁKOVÁ. *Učíme v projektech*. Praha: Portál, 2009, 176 s. ISBN 978-80-7367-527-1.

VALENTA, Josef. *Pohledy: projektová metoda ve škole a za školou*. Praha: IPOS ARTAMA, 1993, 61 s. ISBN 80-706-8066-0.

6.2 Internetové zdroje

KUBÍNOVÁ, Marie. *Projekty ve vyučování*. Metodický portál RVP [online]. [cit. 2019-02-04]. Dostupné: [//clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVPB/334/PROJEKTY-VE-VYUCOVANI.html/](http://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZVPB/334/PROJEKTY-VE-VYUCOVANI.html/)

MAZÁČOVÁ, N. *Možnosti a meze projektové výuky v současné škole*. Metodický portál RVP [online]. [cit. 2019-02-02]. Dostupné: [//clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/1288](http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/1288)

Projekt Klíčový rok - Kurz projektového vyučování: Pracovní list 9: Motivace žáků, motivace učitele [online]. [cit. 2019-03-24]. Dostupné z: http://pslold.psl.cz/projekt-klicovy-rok/tymoveprojekty/docs/9_Motivace_zaka_a_ucitele.pdf

Projektové vyučování [online]. Dostupné z: <http://www.projektovavyuka.cz/>

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání 63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání. Praha: MŠMT, 2007 [cit. 2019-02-02]. Dostupné: [//zpd.nuov.cz/RVP/ML/RVP%206341M01%20Ekonomika%20a%20podnikani.pdf](http://zpd.nuov.cz/RVP/ML/RVP%206341M01%20Ekonomika%20a%20podnikani.pdf)

Ukázka myšlenkové mapy [online]. [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.marketingmind.cz/wp-content/uploads/2018/08/ukazka-myslenkove-mapy.jpg>

7 Přílohy

Odkazovaný seznam příloh.

Příloha 1: Příklad účetních operací

1	VÚD	Rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku za minulý rok	600 000	x	x
		a) přiděl do ZRF	60 000		
		b) úhrada ztráty minulých let	25 000		
		c) přiděl do statutárního fondu	200 000		
		d) přiznané dividendy	110 000		
		e) srážková daň			
		f) zbytek nerozdělen			
2	FAV	Tržba za prodané zboží	85 000		
		DPH 20 %			
3	VPD	Záloha na služební cestu	10 000		
4	VBÚ	a) výplata dividend			
		b) úhrada srážkové daně			
		c) bankovní poplatky	200		
5	VÚD	Rozhodnutí valné hromady o navýšení vlastního kapitálu emisí nových akcií, tržní cena 500 000 Kč	x	x	x
		a)			
		b) emisní ážio	200 000		
6	VBÚ	a) připsaná splátka emisního ážia	200 000		
		b) splátka dlouhodobého úvěru	100 000		
		c) připsané úroky	2 600		
7	VÚD	Přijatá splátka pohledávky za upsaný vl. kapitál – nepeněžní vklad - pozemky	300 000		
8	FAP	Náklady za pronájem – letošní rok	20 000		
		Náklady za pronájem – příští rok	5 000		
9	VÚD	Výnosy z pronájmu placené loni dopředu	270 000		
10	VPD	Propisky, papíry-- rovnou do nákladů	400		
		DPH	80		
11	VPD	Telefonní poplatky	600		
		DPH	120		
12	VDÚ	a) potvrzená splátka úvěru			
		b) úroky z úvěru	4 800		
13	VÚD	Spotřeba kolků	1 000		
14	VBÚ	a) inkaso směnky	458 500		
		b) výplata mezd	26 870		
15	VÚD	Navýšení zákl. kapitálu zapsáno do OR			
16	FAP	Nákup software	84 000		
		DPH	16 800		
17	VÚD	Čerpání rezervy na reklamace	13 000		
18	VÚD	FAV za zboží uhrazena směnkou, splatnost 8 měsíců, směnečný úrok 18 % p.a.	x	x	x
		a) částka na faktuře			
		b) směnečný úrok			
19	VÚD	Převod akcií do DFM – 5% podíl	170 000		

Příloha 2: Kalkulace ceny**Kalkulační list**

	2 000	500
	3	4
	alfa	beta
Položky kalkulace		
přímý materiál	100	200
přímé mzdy	70	50
<i>Přímé náklady</i>	170	250
Výrobní režie		
<i>Vlastní náklady výroby</i>		
Správní režie		
<i>Vlastní náklady výkonu</i>		
Odbytová režie	56	38
<i>Úplné vlastní náklady výkonu</i>		
Kalkulovaný zisk	50	100
<i>Prodejní cena</i>		

Rozpočtovaná výrobní režie : 624 000 Kč
rozvrhová základna pro VR – celkové strojové hodiny
Rozpočtovaná správní režie : 930.000 Kč

Příloha 3: Zadání a vzor výpočtu odpisů

Složení DM:

Software	9/2008	72 990	
Soustruh	2009	126 800	2. odpisová skupina
Svářečka	2010	73 300	3. odpisová skupina
dodávkové auto	2005	199 000	2. odpisová skupina
osobní auto	2009	489 000	2. odpisová skupina

Majetek	Rok	Odpisy	Oprávky	Zůstatková cena
Software	2008	6 084	6 084	66 906
72 990	2009	24 336	30 420	42 570
2027,5	2010	24 336	54 756	18 234
2028	2011	18 234		
Soustruh	2009	25 360	25 360	101 440
126 800	2010	40 576	65 936	60 864
zrychleně, 2. odp	2011	30 432		
Svářečka	2010	7 330	7 330	65 970
73 300	2011	13 194		
zrychleně, 2. odp				
Dodávkové auto	2005	39 800	39 800	159 200
199 000	2006	63 680	103 480	95 520
zrychleně, 2. odp	2007	47 760	151 240	47 760
	2008	31 840	183 080	15 920
	2009	15 920	199 000	0
Osobní auto	2009	97 800	97 800	391 200
489 000	2010	156 480	254 280	234 720
zrychleně, 2. odp	2011	117 360		

Příloha 4: Zadání a výpočet mezd

Sestavte MZVL za měsíc s 21 pracovními dny a vypočítejte SZP, které platí zaměstnavatel za zaměstnance, vypočítané údaje doplňte do MZVL

Denně se pracuje 8 hodin, všichni zaměstnanci podepsali „Prohlášení poplatníka...“, měsíční sleva na poplatníka je 1970,- Kč a měsíční sleva na dítě je 967,- Kč.

- 1. Vladimír Starý, smluvní mzda 26 800 Kč, nemoc 10 pracovních dnů (dávkou nemocenského pojištění vyplácí OSSZ), osobní ohodnocení 4 000 Kč, sleva na 3 děti*
- 2. Jana Veselá, mzdový tarif 115 Kč/hod., odměna 2 000, dovolená 5 dnů, průměr pro výpočet náhrad za dovolenou 112 Kč//hod.*
- 3. Petr Mayer, smluvní mzda 36 000 Kč, odměna 5 000 Kč, sleva na 1 dítě*

MZVL

PRACOVNÍK	Starý	Veselá	Mayer	CELKEM
základní mzda	14 038,10	14 720,00	36 000,00	
prémie				
osobní ohodnocení	2 095,24			
odměna		2 000,00	5 000,00	
náhrady		4 480,00		
HRUBÁ MZDA NEZAOKROUHLENÁ	16 133,33	21 200,00	41 000,00	
HRUBÁ MZDA ZAOKROUHLENÁ	16 134,00	21 200,00	41 000,00	78 334,00
SZP zaměstnanci - nezaokrouhleno	1 774,74	2 332,00	4 510,00	
SZP zaměstnanci - zaokrouhleno	1 775,00	2 332,00	4 510,00	8 617,00
záloha daně z příjmů	-1 616,00	2 305,00	5 313,00	6 002,00
ČISTÁ MZDA	15 975,00	16 563,00	31 177,00	63 715,00
VÝPOČET ZÁLOHY DANĚ Z PŘÍJMŮ				
HRUBÁ MZDA ZAOKROUHLENÁ	16 134,00	21 200,00	41 000,00	78 334,00
SZP podnik - nezaokrouhleno	5 485,56	7 208,00	13 940,00	
SZP podnik - zaokrouhleno	5 486,00	7 208,00	13 940,00	26 634,00
superhrubá mzda (nezaokr. základ daně)	21 620,00	28 408,00	54 940,00	
zaokrouhlený základ daně	21 700,00	28 500,00	55 000,00	
vypočtená daň	3 255,00	4 275,00	8 250,00	
sleva - poplatník	1 970,00	1 970,00	1 970,00	
sleva - děti	2 901,00		967,00	
záloha daně z příjmů	-1 616,00	2 305,00	5 313,00	6 002,00

Příloha 5: Finanční analýza

1) Nákladovost výnosů

= náklady (bez 591) / výnosy

komentář – Na 1 Kč výnosů připadá x Kč nákladů.

2) Rentabilita

= hrubý zisk (hospodářský výsledek) / náklady či výnosy

HRUBÝ ZISK → Náklady (bez 591) - Výnosy

komentář – Na 1 Kč jmenovatele připadá x Kč zisku.

3) Finanční stabilita

= (vlastní zdroje / aktiva) * 100

- udává se v %

VLASTNÍ ZDROJE → PO – 41x, 42x a výsledek hospodaření (rozdíl aktiv a pasiv)
→ FO – 491, 414 a výsledek hospodaření (rozdíl aktiv a pasiv)

komentář – Aktiva firmy jsou kryta z x % vlastními zdroji firmy.

4) Zadluženost

= (cizí zdroje / aktiva) * 100

- udává se v %

CIZÍ ZDROJE → třída 2 (231), třída 3 (vše mimo 383 a 384), třída 4 (451, 459, 461)

komentář – Aktiva jsou kryta z x % cizími zdroji.

5) Likvidita

= oběžná aktiva / krátkodobé závazky

< 1,5 tzn. firma je likviditní > 1,5 není likvidní

OBĚŽNÁ AKTIVA → třída 1 (zásoby), třída 2 (fin. majetek – 211, 213, 221, 251), třída 3 (353, 381, 385)

KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY – vše ze třídy 3 kromě 383 a 384

komentář – Likvidita firma je x, tzn., že firma je/není likvidní.

Příloha 6: Anglická slovní zásoba z ekonomické a účetní oblasti

Česky	Anglicky
Akcie	Share, stock (USA)
Akciová společnost	Joint stock company
Aktiva	Assets
Analytická evidence (účet)	Analytical account
Archivace účetních dokladů	Archiving of accounting documents
Audit	Audit
Auditor	Auditor
Ážio emisní	Agio, premium, prime
Bankovka	Bank-note, bank paper, bill(USA)
Bankovní převod	Bank transfer
Bankovní příkaz	Bank order
Bankovní účet	Bank statement
Cena obvyklá	Regular price
Cena pořízení	Purchase price
Cena pořizovací	Purchase cost, cost value
Cena reprodukční pořizovací	Replacement price
Cena za jednotku	Price each
Ceniny	Valuables
Cenné papíry	Securities, listed stock(s), papers
Cese	Cession, assignment, assignation, transfer
Clo	Duty
Časové rozlišení	Accruals and prepayments
Daň darovací	Gift tax
Daň dědická	Capital transfer tax
Daň silniční	Road tax
Daň spotřební	Excise duty
Daň z nemovitostí	Property tax, real estate tax
Daň z převodu nemovitostí	Property transfer tax
Daň z přidané hodnoty	Value-added tax, VAT
Daň z příjmů fyzických osob	Income tax
Daň z příjmů právnických osob	Corporate income tax
Daň ze mzdy srážková	Pay as you earn (P.A.Y.E)
Daň ze závislé činnosti	Employment tax
Daňová kontrola	Inland revenue control, tax control, tax search
Daňová povinnost	Tax liability
Daňová sazba	Tax rate
Daňové přiznání	Declaration of taxes
Daňové přiznání	Tax report
Daňově uznatelné (neuznatelné) náklady	Tax deductible (non-deductible) expenses
Daňový dobropis	Tax credit note
Daňový doklad	Tax voucher, tax document
Datum uskutečnění účetního případu	Date of accounting transaction
Datum uskutečnění zdanitelného plnění	Date of taxable supply
Dceřinná společnost	Subsidiary
Dividendy	Dividends
Dluh dlouhodobý	Long-term liability
Dluh krátkodobý	Short-term liability
Dluh peněžní	Cash liability
Dluh účetní	Liability
Dluhopis	Debenture, bond

Dodavatel	Supplier
Dohadné položky aktivní	Estimated receivables
Dohadné položky pasivní	Estimated liabilities
Doměrek daně (z příjmů)	Supplementary income tax
Dotace	Endowment, grant, subsidy
Drobný hmotný (nehmotný) majetek	Low value (intangibles) tangibles
Družstvo	Co-operative (society)
Emitované dluhopisy	Issued debentures, bonds
Eskont směnek	Discounting of a draft
Eskontní úvěr	Discounted loan
Evidence zásob	Stock evidence
Faktura	Invoice
Finanční účetnictví	Financial accounting
Finanční účty	Financial accounts
Finanční úřad	Inland revenue (UK), tax office
Fond kapitálový	Capital
Fond rezervní zákonný	Legal reserve fund
Fondy ze zisku	Funds created from net profit
Fyzická inventura	Physical stock taking
Fyzická osoba	Individual
Hlavní kniha	General ledger
Hmotný investiční majetek	Tangible assets
Hodnota	Value
Hospodářský výsledek	Profit and loss
Hotovost	Cash
Inventarizace	Inventory taking, sock taking
Inventarizační rozdíl	Stock take difference
Inventární karta	Stock take document
Inventura dokladová	Documentary stock take
Inventura fyzická	Physical stock take
Investice	Investment, investment assets
Jmění vlastní	Equity
Jmění základní	Registered capital
Kalkulace	Costing, cost accounting
Kapitál cizí	Borrowed capital
Kapitál pracovní	Working capital
Kniha analytické evidence	Sub-ledger
Kniha došlých faktur	Book of received invoices
Kniha hlavní	General ledger
Kniha pohledávek a závazků	Debtors and creditors ledger
Kniha pokladní	Cash book
Kniha vydaných faktur	Book of issued invoices
Komanditní společnost	Special partnership, special limited partnership
Konečný účet rozvážný	Closing balance sheet account
Konečný zůstatek	Closing balance
Konkurz a vyrovnání	Bankruptcy, receivership
Konsolidace účetní závěrky	Consolidation of financial statements
Kurzové rozdíly	Rate of exchange differences
Kurzové ztráty (zisky)	Exchange losses (gains)
Leasing finanční	Finance leasing
Leasing operativní (nájem)	Rental
Likvidace	Liquidation, winding up
Likvidita	Liquidity, liquidity rate
Majetek	Property
Majetkové účasti	Investment
Manažerské účetnictví	Management accounting
Manka a škody	Shortages and damages
Materiál na skladě	Material in stock

Mateřská společnost	Parent company
Mzda čistá	Net salary
Mzda hrubá	Gross salary
Mzdové náklady	Wages and salaries
Nájem	Rent
Nájemce	Lessee, tenant
Náklady finanční	Financial expenses
Náklady fixní	Fixed expenses
Náklady mimořádné	Extraordinary expenses
Náklady na běžnou činnost	Ordinary expenses
Náklady provozní	Operating expenses
Náklady příštích období	Prepayments
Náklady variabilní	Variable expenses
Nedobytné pohledávky	Bad debts
Nedokončená výroba	Work-in-progress
Nedokončené investice	Fixed asset not yet in use
Nehmotný investiční majetek	Intangible fixed assets
Nemovitost	Immovable, real estate
Nepřímé náklady	Indirect cost
Nerozdělený zisk minulých let	Accumulated profit from previous years, retained earnings
Neuhrazená ztráta minulých let	Outstanding loss from previous years
Nevyfakturované dodávky	Not yet invoiced deliveries
Neziskové organizace	Non-profit organization
Nominální hodnota	Nominal value
Obchodní rejstřík	Commercial register
Obchodní společnost	Business company
Obrat na účtu	Movement on the account
Obratová předvaha	Trial balance
Ocenění	Valuation
Odběratel	Trade debtor
Odčitatelná položka	Tax deductible item
Odložená daň	Deferred tax
Odpis	Depreciation
Odpisování rovnoměrné	Straight line depreciation
Odpisování zrychlené	Accelerated depreciation
Odpisový plán	Depreciation policy
Oprávký	Accumulated depreciation
Opravná položka k majetku	Asset provision
Opravný účetní doklad	Correcting accounting document
Opravy a udržování	Repairs and maintenance
Osoba odpovědná za účetní případ	Responsible person
Osoba samostatně výdělečně činná	Payee
Osvobození od daně	Tax holiday
Pasiva	Liabilities
Penále	Penalty
Peněžní prostředky	Funds
Peníze na cestě	Cash in transit
Platba	Payment
Plátce daně	Tax payee
Počáteční účet rozvážný	Opening balance sheet account
Počáteční zůstatek	Opening balance
Podniky ve skupině	Group companies
Pohledávka po splatnosti	Overdue receivable
Pohledávka splatná	Due receivable
Pohledávky	Receivables
Pojištění	Insurance
Pokladna	Petty cash

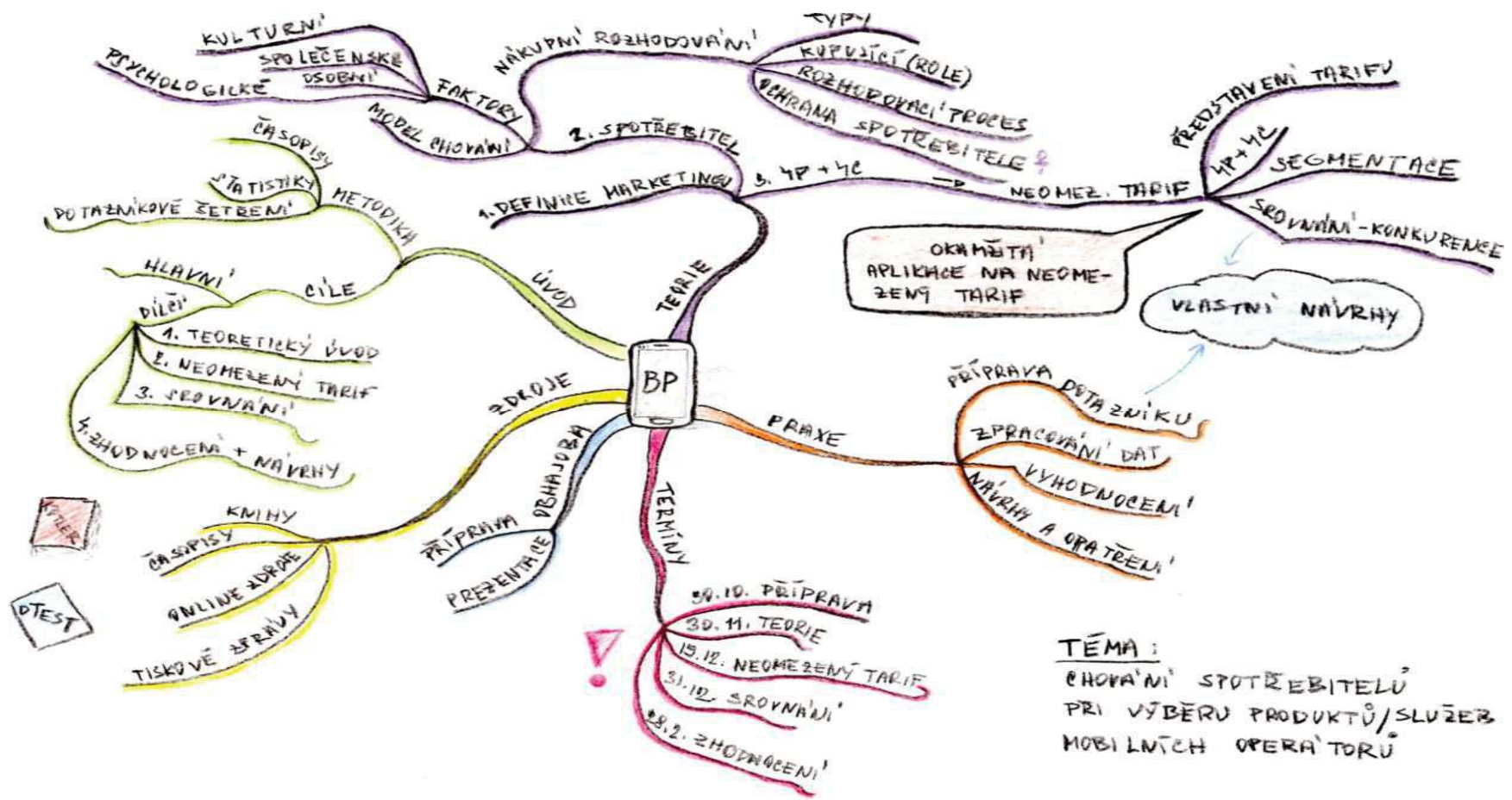

Pokuta	Fine
Polotovary vlastní výroby	Semi-finished products
Poplatek	Fee
Poplatník daně	Taxpayer, tax-paying citizen
Pořízení majetku	Acquisition of assets
Postupy účtování	Accounting procedures
Pozemky	Land
Pracovní kapitál	Working capital
Právnícká osoba	Legal body
Projekčně programová dokumentace	Software manual
Pronajímatel	Lessor
Přechodné účty aktivní, pasivní	Temporary accounts of assets and liabilities
Příjem	Receipt, proceeds
Příjemka	Goods received note
Příjmový pokladní doklad	Cash receipt
Příjmy příštích období	Accrued revenues
Příloha účetní závěrky	Notes to the financial statements
Přírůstky	Additions
Přiznání k dani	Tax return
Půjčka	Loan
Rabat	Rabat, discount
Refakturace	Recharge
Refundace	Refund, reimbursement
Rezervy	Provisions, reserves
Režie výrobní, správní	Overheads manufacturing, administrative
Rozdíl inventarizační	Surplus, shortage
Rozdíl kursový	Exchange difference
Rozpočet	Budget
Rozpuštění rezervy	Disposal of reserve, disposal of provision
Rozvaha	Balance sheet
Rozvrh účtový	Chart of accounts
Saldokonto pohledávek	Debtors ledger
Saldokonto závazků	Creditors ledger
Sazba odpisová	Depreciations rate
Sazba úroková	Interest rate
Skonto	Discount, allowance
Sleva	Discount
Služby	Services
Směnka	Bill of exchange
Smlouva	Agreement
Sociální zabezpečení	Social insurance
Solventnost	Solvency
Splacené akcie	Paid up shares
Splátka	Instalment
Splátkový kalendář	Repayments dates
Splatnost	Due date
Společník, akcionář	Participant, shareholder
Společnost s ručením omezeným	Private limited company, limited liability company
Spotřeba energie	Energy consumption
Spotřeba materiálu	Materials consumption
Storno	Reversing entry, contra entry
Syntetické účty	Group synthetics accounts
Technické zhodnocení	Technical improvement
Termínovaný vklad	Time deposit
Tržby	Sales
Třídy účetní	Accounting classes
Tvorba rezervy	Additions to reserves
Úbytky	Decreases, diminutions

Účet rozvahový	Balance sheet account
Účet výsledkový	Profit and loss account
Účetní doklad	Accounting document
Účetní jednotka	Accounting entity
Účetní období	Accounting period
Účetní případ	Accounting transaction
Účetní závěrka řádná, mimořádná, konsolidovaná	Year end closing, extraordinary, consolidated
Účetnictví jednoduché	Single entry book-keeping
Účetnictví podvojně	Double entry book-keeping
Účtová osnova	Chart of accounts
Účtový rozvrh	Chart of accounts
Upravy účetních zápisů	Adjustment of postings
Úvěr krátkodobý, dlouhodobý	Short-term (long-term) loan
Uzavírání účetních knih	Closing of accounting books
Valná hromada	General assembly
Věřitel	Creditor
Vklad do společnosti	Investment
Vklad v bance	Deposit
Vlastní jmění	Equity
Vlastní náklady	Output costs
Vratka daně z příjmu	Income tax pay back
Výběr z pokladny	Cash withdrawal
Výdaj	Expenditure
Výdaje příštích období	Accrued expenses
Výdajový pokladní doklad	Patty cash payment voucher
Výdělečná činnost	Income activity
Výkaz cash flow	Cash-flow statement
Výkaz zisků a ztrát	Profit and loss statement
Výnosy příštích období	Deferred revenue passive
Výnosy z provozní činnosti, mimořádné	Revenues (gains) operating, extraordinary
Výpis z účtu	Account statement
Výrobky hotové	Products
Výroční zpráva	Annual report
Výrok auditora	Audit opinion
Výrok auditora s výhradou	Qualified audit opinion
Vyrovnání	Settlement
Vyřazení majetku	Disposal of assets
Vystavení faktury	To issue an invoice
Vytvoření opravné položky	To create a provision
Vývoz	Export
Zakázka	Order, job order
Zákazník	Customer
Základ daně	Tax base
Základní jmění	Registered capital
Zákon o účetnictví	Accounting law
Zálohy poskytnuté, přijaté	Advances paid, received
Zaměstnanci	Employees
Zaplacené zálohy na daň	Advance payment of tax
Zásoby nakoupené	Merchandise
Zásoby vytvořené vlastní činností	Internally produced inventory
Závazek z obchodního styku	Liability
Zpráva auditora	Auditor's report
Způsoby oceňování	Valuation methods
Zřizovací výdaje	Incorporation expenses, start up cost
Ztráta	Loss
Zúčtování případu	Clearance transaction, match of transaction
Zůstatek počáteční, konečný	Opening, closing balance

Příloha 7: Ukázka myšlenkové mapy

Zdroj: www.marketingmind.cz

Příloha 8: Ukázka posteru

Porterova analýza pěti sil

pro online prodej potravin, nápojů a drogerie s expres rozvozem

JMÉNA

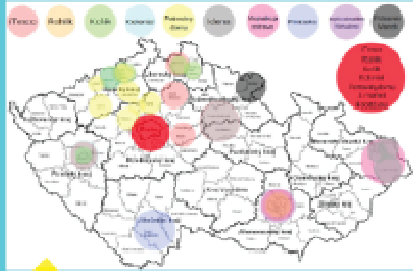
ŠKOLA

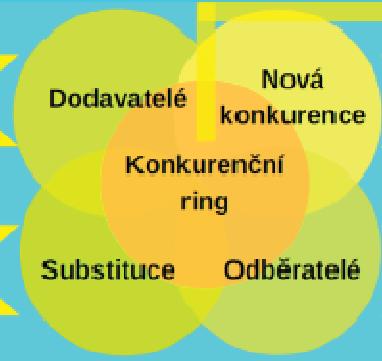

prezentováno dne 3. listopadu 2016

Pomocí Porterova modelu se bude charakterizovat, co ovlivňuje podnikání v daném odvětví, jak jednotlivé síly hýbou s cenou a jak obtížný je vstup do tohoto odvětví.

	Hodnocení	Trend	Dopad	Komentář
Konkurenční ring	35	rostoucí	hrozba/příležitost	velký počet konkurentů/neobsazené oblasti
Potenciální substituty	75	klesající	příležitost	online obchod přetahuje zákazníky kamenných prodejen
Noví konkurenti	90	rostoucí	hrozba	pouze technologická bariéra, vyvíjející se odvětví-příležitost vstupu velká
Dodavatelé	20	stagnující	příležitost	neolivní ceny produktů, velký výběr dodavatelů
Zákazníci	60	rostoucí	příležitost	zájem o nákup v online supermarketu, pohodlí, současná internetová móda
Výsledek (průměr)	280/5=56			

- velké množství dodavatelů
- nízká míra ovlivnitelnosti ceny
- lehce nahraditelný sortiment
- odlišnost přináší rozvoz

- snadný vstup do odvětví
- technologická bariéra
- dostatečné množství neobsazených lokalit
- pozitivní trend v nákupních preferencích
- velká vyjednávací síla ohledně ceny produktů

Shrnutí

- různorodé tržní prostředí neumožňuje použít jednotnou strategii pro vstup na trh
- nejvýznamnější hybnou silou jsou noví konkurenti, jejichž příchodem by se snížily potenciální zisky
- důraz kladen na rozvozné oblasti, je tedy nutné rozšiřovat tyto oblasti

Zdroje

1. TICHÁ, Ivana a Jan HRON. Strategické řízení. Vyd. 1. Praha. ISBN 80-213-0922-9.
2. Penize.cz: Nákup jídla online? 5 rad jak na to. Penize.cz [online]. 2015 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://m.penize.cz/nakupy/302445-nakup-jidla-online-pet-rad-jak-na-to>
3. Aktualne.cz: Potravinu po internetu může koupit čím dál více lidí, online supermarkety míří do regionů [online]. 2016 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/potravinu-po-internetu-muze-koupit-cim-dal-vice-lidi-online/?redireced=1477422089>
4. Mistoprodeje.cz: Byznys online- supermarketů v Česku je stále ještě malý [online]. 2015 [cit. 2016-10-25]. Dostupné z: <http://www.mistoprodeje.cz/clanky/pos-novinky/byznys-online-supermarketu-v-cesku-je-stale-jeste-maly/>

Příloha 9: Osnova projektu (ekonomická část)

Titulní stránka (název školy, podnikatelský projekt – na co, autor, třída šk. rok)

1. **Obsah** (s čísly stránek)
2. **Stručný popis podstaty projektu a jeho etap** (proč vybráno dané téma, komu projekt pomůže..., co v každé etapě bude třeba udělat)
3. **Analýzy trhu, odhad poptávky, marketingová strategie a marketingový mix**
  - a. **Analýza trhu a odhad poptávky**
  - b. **Marketingový mix**
  - c. **Marketingová strategie**
4. **Management projektu a řízení lidských zdrojů** (požadavky na management a zaměstnance, výběr zaměstnanců, kvalifikační předpoklady, náplň práce, odměňování, motivace)
5. **Technické a technologické řešení projektu** (plánek provozovny, průběh podnikatelské činnosti – od otevření po ukončení otevírací doby atd.)
6. **Dopad projektu na životní prostředí** (včetně řešení odpadového hospodářství)
7. **Zajištění dlouhodobého majetku** (výběr dodavatelů, postup pořizování majetku, plán odpisů)
8. **Řízení pracovního kapitálu (oběžný majetek)** (např. výběr dodavatelů, postup pořizování majetku)
9. **Finanční plán a analýza projektu** (zaokrouhleno na tis. Kč)
  - a. **Zakladatelský rozpočet**
  - b. **Finanční plán**
    - i. **Plán průběhu nákladů a výnosů** (výhled na 3 roky)
    - ii. **Plánované stavy majetku a zdrojů krytí** (výhled na 3 roky)
10. **Hodnocení efektivity a udržitelnosti projektu** (rentabilita, návratnost, doba obratu, rychlost obratu, produktivita práce)
11. **Řízení rizik** (ochrana před riziky, výběr pojišťovny, pojištění)
12. **Závěrečné hodnocení projektu**

Zdroj: Obchodní akademie a jazykové škola v Ústí nad Labem („OAULPAR“)

